Установа адукацыі
«Беларускі дзяржаўны універсітэт культуры і мастацтваў»

Факультэт музычнага мастацтва

Кафедра мастацтва эстрады

УЗГОДНЕНА
В. а. заг. кафедры
______________Т.Н. Дробышава
«___»_________________2017 г.

УЗГОДНЕНА
Дэкан факультэта
______________І.М. Грамовіч
«___»_________________2017 г.

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНЫ КОМПЛЕКС
ПА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЕ

СПЕЦІНСТРУМЕНТ
(скрыпка, альт)

для спецыяльнасці
1-17 03 01 Мастацтва эстрады (па напрамках),
напрамак спецыяльнасці
1-17 03 01-01 Мастацтва эстрады (інструментальная музыка)

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Складальнік: *Белова М.В., дацэнт*

Разгледжана і зацверджана
на пасяджэнні Савета універсітэта 17.10.2017 г.
пратакол № 2

Складальнік:

Белова М.В., дацэнт кафедры мастацтва эстрады ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны універсітэт культуры і мастацтваў»

Рэцэнзенты:

Кафедра струнна-смычковых інструментаў установы адукацыі "Беларуская дзяржаўная акадэмія музыкі";

Міланіч А.Э., дацэнт кафедры тэорыі музыкі і музыкальнай адукацыі ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны універсітэт культуры і мастацтваў», кандыдат мастацтвазнаўства.

Разгледжан і рэкамендаван да зацвярджэння:

Кафедрай мастацтва эстрады ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны універсітэт культуры і мастацтваў» (пратакол № 2 ад 12.09.2017 г.);
Саветам факультэта музычнага мастацтва ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны універсітэт культуры і мастацтваў» (пратакол № 1 ад 25.09.2017 г.);

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ЗМЕСТ

1.	ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА	4
2.	ТЭАРЭТЫЧНЫ РАЗДЗЕЛ	6
2.1	Змест аўдыторнай работы студэнтаў: тэарэтычная частка	6
3.	ПРАКТЫЧНЫ РАЗДЗЕЛ	7
3.1	Змест аўдыторнай работы студэнтаў: практычная частка	7
3.2	Метадычныя рэкамендацыі па арганізацыі самастойнай работы студэнтаў	8
4.	РАЗДЗЕЛ КАНТРОЛЮ ВЕДАЎ	9
4.1	Заданні для самастойнай кантраліруемай работы студэнтаў	9
4.2	Рэпертуарныя праграмныя патрабаванні для студэнтаў дзённай формы атрымання адукацыі	10
4.3	Рэпертуарныя праграмныя патрабаванні для студэнтаў завочнай формы атрымання адукацыі	11
4.4	Прыкладны спіс твораў для вывучэння (скрыпка)	12
4.4.1	Прыкладны спіс твораў для вывучэння (альт)	25
4.5	Пералік рэкамендаваных сродкаў дыягностыкі вынікаў вучэбнай дзейнасці	34
4.6	Крытэрыі адзнак вынікаў вучэбнай дзейнасці	35
4.7	Патрабаванні да выніковай атэстацыі	36
4.8	Крытэрыі адзнак вынікаў Дзяржаўнага экзамена	37
5.	ДАПАМОЖНЫ РАЗДЗЕЛ	39
5.1	Тыпавая вучэбная праграма	39
5.2	Вучэбна-метадычная карта вучэбнай дысцыпліны: дзенная форма атрымання адукацыі	53
5.3	Вучэбна-метадычная карта вучэбнай дысцыпліны: завочая форма атрымання адукацыі	54
5.4	Асноўная літаратура (скрыпка)	55
5.5	Дадатковая літаратура (скрыпка)	56
5.6	Асноўная літаратура (альт)	57
5.7	Дадатковая літаратура (альт)	57

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

1. ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Вучэбна-метадычны комплекс па вучэбнай дысцыпліне «Спецінструмент» (скрыпка, альт) прызначан для навукова-метадычнага забеспячэння працэса падрыхтоўкі студэнтаў па спецыяльнасці 1-17 03 01 Мастацтва эстрады (па напрамках), напрамак спецыяльнасці 1-17 03 01-01 Мастацтва эстрады (інструментальная музыка) у адпаведнасці с патрабаваннямі Палажэння аб вучэбна-метадычным комплексе на ўзроўне вышэйшай адукацыі, зацверджанным Пастановай Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь ад 26.07.2011 №167.

Мэтай выдання з'яўляецца фарміраванне ў студэнтаў комплекснай сістэмы ведаў, ўменняў, навыкаў у сферы музычнага выканаўства і педагогікі; падрыхтоўка да самастойнай, прафесійнай і музычна-асветніцкай дзейнасці, набыццё творчага вопыту, прадугледжаннымі вучэбным планам установы вышэйшай адукацыі па напрамаках спецыяльнасці і патрабаванням адукацыйнага стандарта Рэспублікі Беларусь АСВА 1-17 03 01-01 Мастацтва эстрады.

Галоўнымі задачамі ВМК з’яўляюцца:

– забеспячэнне павышэння якасці адукацыі у сферы эстраднага мастацтва

– вызначэнне дзідактычных сродкаў навучання для рэалізацыі адукацыйных задач, сфармуліраваных у тыпавой вучэбнай праграме па вучэбнай дысцыпліне «Спецінструмент» (скрыпка, альт)

– павышэнне прафесійнай кампетэнцыі і культурнага ўзроўню студэнтаў

– навукова-метадычнае суправаджэнне паслядоўнага засваення студэнтамі практычных навыкаў ігры на інструменце.

Вучэбна-метадычны комплекс прызначаны дапамагчы выкладчыкам і студэнтам вышэйшых спецыялізаваных вучэбных установаў у набыцці практычных, тэарэтычных ведаў у выканальніцтве на струнна-смычковых інструментах.

Сістэма навучання выканальніцкаму майстэрству прадугледжвае як практычныя заняткі, так і самастойную работу студэнтаў. Прынцып асваення практычных навыкаў на аснове тэарэтычных ведаў дапамагае фарміраванню ў студэнтаў кампетэнцый, неабходных для вырашэння сучасных прафесійных задач.

Структурнымі элементамі ВМК з'яўляюцца вучэбна-праграмная, вучэбна-метадычная дакументацыя, інфармацыйна-аналітычныя матэрыялы. *У тэарэтычным* раздзеле разгледжваюцца змест аўдыторнай работы са студэнтам, асноўныя паняцці выканальніцкай тэхнікі на струнна-смычковых інструментах, тэхнічныя сродкі навучання. Практычная частка аўдзіторнай работы са студэнтам, патрабаванні да музыканта-выканаўцы, метадычныя рэкамендацыі па арганізацыі самастойных заняткаў даны ў *практычным* раздзеле. Раздзел *кантролю ведаў* уключвае матэрыялы для назірання,

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ацэнкі, прагноза развіцця студэнта, заданні для самастойнай кантраліруемай работы, рэпертуарныя праграмныя патрабаванні, прыкладны спіс твораў для вывучэння, пералік рэкамендаваных сродкаў дыягностыкі вынікаў вучэбнай дзейнасці. *Дапаможны* раздзел змяшчае тыпавую вучэбную праграму па вучэбнай дысцыпліне «Спецінструмент» (скрыпка, альт), вучэбна-метадычную карту вучэбнай дысцыпліны, спіс рэкамендаванай літаратуры.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

2. ТЭАРЭТЫЧНЫ РАЗДЗЕЛ

2.1 Змест аўдыторнай работы студэнтаў: тэарэтычная частка

Сучаснае выканальніцкае майстэрства на струнна-смычковых інструментах характарызуецца разнастайнасцю стылістычных напрамкаў акадэмічнай, джазавай, папулярнай музыкі. Заняткі ў класе спецыяльнага інструмента (скрыпка, альт) арыентаваны на падрыхтоўку музыканта акадэмічнага, джазавага профілю, што падразумявае высокі прафесіяналізм выкладчыка і, так сама, здольнасці і жадання творчага росту, настойлівага ўдасканальвання інструментальнага майстэрства студэнта.

Акадэмічныя заняткі ў спецыяльным класе базіруюцца на аснове праграмы, якая паслядоўна ставіт перад студэнтам найболей цяжкія выканальніцкія задачы (якасці гуказдабывання, дакладнага інтанавання, асэнсаваных штрыхоў, артыкуляцыі, і г.д.). Магчымасці развіцця творчай ініцыятывы, мастацкага густу на прыкладзе акадэмічнага мастацкага рэпертуара таксама садзейнічае прафесійнаму росту.

Неабходнай часткай вучэбнага працэса з'яўляецца сістэматычная работа над развіццём тэхнічнага майстэрства студэнта, таму на першых трох курсах прадугледжаны тэхнічныя залікі з абавязковым выконваннем гам (у розных танальнасцях), эцюдаў (акадэмічных і джазавых напрамкаў), капрысаў.

Развівая выканальніцкае, метадычнае мысленне студэнта, вывучая з ім разнастайны мастацкі і інструктыўна-тэхнічны матэрыял, кіраўнік спецыяльнага класа садзейнічае фарміраванню будучага музыканта-выкладчыка.

Азнакамленне і паслядоўнае вывучэнне папулярнай музыкі, джазавага рэпертуара патрэбна паралельна праходзіць у дысцыплінах “Джазавае сальфеджыа”, “Імправізацыя на спецінструменце”, “Інструментальны ансамбль”, “Аркестравы клас”.

Тэхнічнае забеспячэнне вучэбнай дысцыпліны «Спецінструмент» (скрыпка, альт) прадугледжвае наяўнасць у класе камп'ютарнага абсталявання з адпаведным ліцэнзіонным праграмным забеспячэннем.

Важнымі складальнікамі поспехаў у рабоце студэнта з'яўляюцца стварэнне творчай атмасферы на занятках, імкненне к музычным эксперыментам, добрае ўзаемаразуменне паміж выкладчыкам і студэнтам.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

3. ПРАКТЫЧНЫ РАЗДЗЕЛ

3.1 Змест аўдыторнай работы студэнтаў: практычная частка

Заняткі ў спецыяльным класе праводзяцца індывідуальна з кожным студэнтам на аснове паслядоўна распрацаванай праграмы навучання і абавязковых семестравых патрабаванняў.

Практычная частка аўдзіторнай работы складаецца з падбора рэпертуара, разбора твора, вывучэння тэхналогіі ігры на інструменце, аналіза набытых выканальніцкіх навыкаў і прафесійнага ўзросту.

У рэпертуар патрэбна ўключваць разнастайную музыку, якая развівае студэнта і адпавядае яго запытам і інтарэсам. У план павінны ўваходзіць творы, прызначаныя для кантрольных выступленняў, для праходжання ў класе, для чытання з ліста і азнаямлення.

Абавязковым кампанентам навучання ў спецыяльным класе з'яўляецца індывідуальны план студэнта, які складаецца выкладчыкам на кожны семестр з улікам праграмных патрабаванняў, схільнасці студэнта, ступені яго адоранасці, музыкальнага развіцця, тэхнічнай падрыхтоўкі.

Значнае месца ў аўдзіторнай рабоце адведзена пастановачнаму перыяду навучання, пастаноўке рук, корпуса будучага скрыпача, ці альціста, яго музыкальнай постаці. Павінна ўлічвацца спецыфіка рухальнага працэса музыканта. Сучасныя метадысты распрацавалі сістэму рацыянальных тэхнічных прыёмаў на аснове натуральных рухальных магчымасцей рук.

Арганізацыя і методыка самастойных заняткаў на інструменце ўяўляе адну з кардынальных праблем інструментальнай педагогікі. Практыка ўпэўнена даказвае што рэзультатыўнасць метадаў навучання вызначаецца якасцю самастойнай падрыхтоўкі, так як асноўная доля вучэбнага часу прыходзіцца на хатнія заняткі. Выкладчык павінен выхоўваць навыкі самастойнай работы ўвесь час накіроўвая і кантралюя заняткі студэнта. У час самастойных заняткаў здабываюцца навыкі выканальніцкай ініцыятывы і ў выніку артыстычнай індывідуальнасці.

Асноўным патрабаваннем сучаснага прагрэсіўнага навучання ігры на інструменце з'яўляецца прынцып адзінства мастацкага і тэхнічнага выхавання, пры вядучым значэнні мастацкага фактару.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

3.2 Метадычныя рэкамендацыі па арганізацыі самастойнай работы студэнтаў

Арганізацыя самастойнай работы студэнтаў абапіраецца на асноўныя формы:

– самастойныя заняткі на інструменце (выкананне гам, арпеджыа, акордавай тэхнікі, двайных нот, эцюдаў на розныя віды тэхнікі, чытанне з ліста, работа над мастацкім рэпертуарам);

– праслухоўванне аўдыязапісаў майстроў акадэмічнай, джазавай, папулярнай музыкі;

– аналіз творчасці і выканальніцкага стылю знакамітых выканаўцаў;

– аналіз музычных твораў;

– прагляд відэаматэрыялаў знакамітых выканаўцаў;

– наведванне канцэртаў акадэмічнай, джазавай, папулярнай музыкі.

Самастойныя заняткі на інструменце павінны мець запланаваны і паслядоўны характар на працягу ўсяго курса навучання.

Вялікая роля ў час самастойных заняткаў на інструменце адводзіцца такой форме работы як чытанне з ліста. Гэты навык дапамагае выпрацаваць у студэнтаў поўную прыгоднасць да прафесійнай дзейнасці ў любых умовах: ці то сольнае выкананне, ці то ансамблева-аркестравае.

У працэсе работы над канкрэтнымі творамі неабходна адзначыць асноўныя творчыя і тэхнічныя задачы і спосабы іх вырашэння. Падбор твораў праводзіцца па прынцыпу ад простага да складанага з улікам індывідуальных мастацкіх здольнасцей і тэхнічнай падрыхтоўкі кожнага студэнта. Неабходна выпрацаваць пэўныя крытэрыі адзнакі тэхнічнага майстэрства выканаўцы і падпарадкаваць ім увесь навучальны працэс.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

4. РАЗДЗЕЛ КАНТРОЛЮ ВЕДАЎ

4.1 Заданні для самастойнай кантраліруемай работы студэнтаў

1. Выкананне інструктыўнага матэрыялу (гамы, арпеджыа, двайныя ноты, акорды) у 12 танальнасцях;
2. Выкананне практыкаванняў, эцюдаў, капрысаў;
3. Вакананне джазавых практыкаванняў і эцюдаў;
4. Чытанне з ліста выканальніцкага матэрыялу;
5. Работа з метраномам;
6. Азнакамленне з творчасцю, стылем, выканальніцкай тэхнікай выдатных музыкаў.

Узровень цяжкасці заданняў, іх паступовасць і паслядоўнасць кантралююцца выкладчыкам.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

4.2 Рэпертуарныя праграмныя патрабаванні для студэнтаў дзённай формы атрымання адукацыі

I курс

1 семестр

Дзве гамы (ва ўсіх відах)
Два эцюда на розныя віды тэхнікі
Саната або канцэрт кампазітара эпохі Барока

2 семестр

Два творы рознага характару малой формы
Твор буйной формы (саната, варыяцыі, разгорнутая віртуозная пьеса, канцэрт І ці ІІ–ІІІ ч.)

II курс

3 семестр

Дзве гамы (ва ўсіх відах)
Два эцюда на розныя віды тэхнікі
Саната або канцэрт (І ці ІІ–ІІІ ч.)

4 семестр

Два творы рознага характару малой формы
Твор буйной формы (саната, варыяцыі, разгорнутая віртуозная пьеса, канцэрт І ці ІІ–ІІІ ч.)

III курс

5 семестр

Дзве гамы (ва ўсіх відах)
Два эцюда на розныя віды тэхнікі
Канцэрт (І ці ІІ–ІІІ ч.)

6 семестр

Два творы рознага характару малой формы
Твор буйной формы (варыяцыі, разгорнутая віртуозная пьеса, канцэрт І ці ІІ–ІІІ ч.)

IV курс

7 семестр

Два творы рознага характару малой формы, ці канцэрт

8 семестр

Канцэрт(І ці ІІ–ІІІ ч.)

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Праграма Дзяржаўнага экзамена

Праграма Дзяржаўнага экзамена «Спецінструмент (скрыпка, альт)» складаецца з трох твораў: класічнага канцэрта (I ці II–III ч.), (санаты цалкам, варыяцый, разгорнутай канцэртнай пьесы) і двух твораў джазавай, рок- і поп-музыкі ў суправаджэнні інструментальнага ансамбля, або фанаграмы "мінус 1".

4.3 Рэпертуарныя праграмныя патрабаванні для студэнтаў завочнай формы адукацыі

I курс

1 семестр

Дзве гамы (ва ўсіх відах)
Два эцюда на розныя віды тэхнікі
Саната або канцэрт кампазітара эпохі барока

2 семестр

Два творы рознага характару малой формы
Твор буйной формы (саната, варыяцыі, разгорнутая віртуозная пьеса, канцэрт I ці II–III ч.)

II курс

3 семестр

Дзве гамы (ва ўсіх відах)
Два эцюда на розныя віды тэхнікі
Саната або канцэрт (I ці II–III ч.)

4 семестр

Два творы рознага характару малой формы
Твор буйной формы (саната, варыяцыі, разгорнутая віртуозная пьеса, канцэрт I ці II–III ч.)

III курс

5 семестр

Дзве гамы (ва ўсіх відах)
Два эцюда на розныя віды тэхнікі
Канцэрт (I ці II–III ч.)

6 семестр

Два творы рознага характару малой формы
Твор буйной формы (варыяцыі, разгорнутая віртуозная пьеса, канцэрт I ці II–III ч.)

IV курс

7 семестр

Дзве гамы (ва ўсіх відах)
Два эцюда на розныя віды тэхнікі

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Канцэрт (І ці ІІ–ІІІ ч.)

8 семестр

Два творы рознага характару малой формы

Твор буйной формы (варыяцыі, разгорнутая віртуозная пьеса, канцэрт І ці ІІ–ІІІ ч.)

V курс

9 семестр

Два творы рознага характару малой формы, ці канцэрт

10 семестр

Канцэрт(І ці ІІ–ІІІ ч.)

Праграма Дзяржаўнага экзамена

Праграма Дзяржаўнага экзамена «Спецінструмент (скрыпка, альт)» складаецца з трох твораў: класічнага канцэрта (І ці ІІ–ІІІ ч.), (санаты цалкам, варыяцый, разгорнутай канцэртнай пьесы) і двух твораў джазавай, рок- і поп-музыкі ў суправаджэнні інструментальнага ансамбля, або фанаграмы "мінус 1".

4.4 Прыкладны спіс твораў для вывучэння (скрыпка)

Альбенис И.	Арагонская хота (перелож. С. Душкина).
	Севилья (перелож. Ф. Крейслера).
	Танго (перелож. С. Душкина)
Алябьев А.	Интродукция и тема с вариациями
Арапов Б.	Концерт для скрипки с оркестром
Аренский А.	Концерт ля минор для скрипки с оркестром, соч. 54.
	Четыре пьесы для скрипки и фортепиано, соч. 30:
	Прелюдия, Серенада, Колыбельная, Скерцо.
	Вальс (перелож. Я. Хейфеца)
Арутюнян Э.	Концерт-поэма для скрипки с оркестром
Асафьев Б.	Анданте.
	Соло скрипки из II акта балета «Кавказский пленник»
Бабаджанян А.	Соната для скрипки и фортепиано
Балакирев М.	Экспромт.
	Полька (перелож. К. Мостраса)
Балтин В.	Концерт для скрипки с оркестром
Барбер С.	Концерт для скрипки с оркестром, соч. 14
Баркаускас В.	Партита для скрипки соло
Барток Б.	Концерты для скрипки с оркестром: № 1, № 2
	Две рапсодии для скрипки и фортепиано.
	Соната для скрипки соло.
	Три сонаты для скрипки и фортепиано.
	Венгерские народные напевы (перелож. Ж. Сигети).
	Шесть румынских танцев (перелож. Э. Секея)
Бах И. С.	Сонаты и партиты для скрипки соло.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

	Сонаты для скрипки и чембало. Концерты для скрипки и струнного оркестра: ля ми-нор, ми мажор. Концерт ре минор для 2-х скрипок и струнного оркестра. Концерт для скрипки, гобоя и струнного оркестра. Ария (перелож. А. Вильгельми)
Бах Ф. Э.	Соната соль минор для скрипки и чембало. Концерт ре мажор (перелож. Р. Казадезюса)
Бацевич Г.	Сонаты для скрипки соло. Юмореска. Оберек. Концерт № 5 для скрипки и оркестра
Бацини А.	Фантастическое скерцо, соч. 25
Берг А.	Концерт для скрипки с оркестром
Бетховен Л.	Концерт для скрипки с оркестром, соч. 61. Сонаты для скрипки и фортепиано (по выбору). Романсы для скрипки с оркестром: соч. 40, соч. 50
Бибер Г.	Сонаты для скрипки и basso continuo. Пассакалия для скрипки соло
Блох Э.	Импровизация для скрипки и фортепиано
Брамс И.	Сонаты для скрипки и фортепиано: № 1 соль мажор, соч. 78; № 2 ля мажор, соч. 100; № 3 ре минор, соч. 108. Концерт для скрипки с оркестром, соч. 77. Скерцо до минор для скрипки и фортепиано. Венгерские танцы (перелож. Й. Иоахима, перелож. Ф. Крейслера). «Созерцание» (перелож. Я. Хейфеца). Концерт для скрипки и виолончели с оркестром, соч. 102
Бриттен Б.	Концерт для скрипки с оркестром. Сюита для скрипки и фортепиано: Марш, Вечное движение, Колыбельная, Вальс
Брух М.	Концерт соль минор для скрипки с оркестром, соч. 26. Концерт ре минор, соч. 44. Шотландская фантазия для скрипки с оркестром
Бугич Д.	Сюита «Румынские напевы»: Танец, Лирическая песня, Арделеняска, Хора
Бунин А.	Концерт для скрипки с оркестром
Вагнер Р.	Листок из альбома (перелож. А. Вильгельми)
Вайнберг М.	Концерт для скрипки с оркестром. Соната для скрипки соло. Соната для скрипки и фортепиано. Молдавская рапсодия для скрипки и фортепиано
Ваксман Ф.	Фантазия на темы из оперы Ж. Бизе «Кармен»
Венявский Г.	Концерты для скрипки с оркестром № 1, № 2. Фантазия на темы оперы Ш. Гуно «Фауст». «Легенда». Скерцо-тарантелла.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

	Оригинальная тема с вариациями. «Воспоминания о Москве». Вальс-каприс. Полонез ре мажор. Полонез ля мажор. «Русский карнавал». Мазурки
Верачини Ф.	Сонаты для скрипки и basso continuo
Вивальди А.	Четыре концерта для скрипки с оркестром «Времена года». Концерты для 1-й, 2-х, 3-х, 4-х скрипок с оркестром. Сонаты для скрипки и basso continuo
Витали Т. А.	Чакона
Владигеров П.	Болгарская рапсодия «Вардар» для скрипки и фортепиано. Юмореска, соч. 29 № 5. Песня (из Болгарской сюиты). Пьесы в классическом стиле: Ригодон, Сарабанда, Куранта, Менуэт
Вьетан А.	Концерты для скрипки с оркестром № 1–5. Рондино. Тарантелла. «Грезы». Романс
Гайдн Й.	Концерты для скрипки с оркестром: до мажор, соль мажор, си-бемоль мажор, ля мажор
Гендель Г. Ф.	6 сонат для скрипки и basso continuo. Пассакалия для скрипки и фортепиано (перелож. Ц. Томсона). Пассакалия для скрипки и альта (перелож. Ю. Хальворсена)
Гершвин Дж.	5 фрагментов из оперы «Порги и Бесс» (перелож. Я. Хейфеца). Прелюдии (перелож. Я. Хейфеца)
Глазунов А.	Концерт ля минор для скрипки с оркестром. Мазурка-оберек для скрипки с оркестром. «Размышление». Большое адажио (скрипичное соло из балета «Раймонда»; перелож. Е. Цимбалиста). Антракт из балета «Раймонда» (перелож. К. Ро-дионова)
Глиэр Р.	Концерт для скрипки с оркестром. Романс (скрипичное соло из балета «Красный мак»). Соло из балета «Медный всадник»
Гольдмарк К.	Концерт
Гранадос Э.	Испанский танец (перелож. Ф. Крейслера)
Гуммель И.	Рондо (перелож. Я Хейфеца)
Дварионас Б.	Концерт си минор для скрипки с оркестром

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Дворжак Б.	Концерт ля минор для скрипки с оркестром, соч. 53. Мазурка для скрипки и фортепиано, соч. 49. Романтические пьесы для скрипки и фортепиано, соч. 75. Славянские танцы: соль минор (перелож. М. Пресса), соль минор, ми минор, соль мажор (перелож. Ф. Крейслера). Юмореска (перелож. Ф. Крейслера). Романс
Дебюсси К.	Соната для скрипки и фортепиано соль минор. Прелюдии: «Менестрели» (перелож. автора), «В лодке» (перелож. Г. Шуанеля), «Лунный свет» (перелож. В. Релянса), «Прекрасный вечер» (перелож. К. Рисслянда), Вальс (перелож. Л. Рока), «Плачет мое сердце» (перелож. А. Хартмана), «Послеполуденный отдых фавна» (перелож. Я. Хейфеца)
Денисов Э.	Соната для двух скрипок
Джеминиани Ф.	Сонаты для скрипки соло. Сонаты для скрипки и basso continuo
Изаи Э.	Сонаты для скрипки соло, соч. 27. Колыбельная для скрипки с оркестром, соч. 20. Элегическая поэма для скрипки и фортепиано, соч. 12. Поэма «За прялкой». Мазурки
Иоахим Й.	«Венгерский концерт» для скрипки с оркестром
Карлович М.	Концерт для скрипки с оркестром
Кассадо Г.	«Танец зеленого дьявола» для скрипки и фортепиано
Кодаи З.	Танцы деревни Каллаи (перелож. Л. Фейгина). Интермеццо из оперы «Хари Янош» (перелож. Л. Фейгина)
Конюс Ю.	Концерт ми минор для скрипки с оркестром
Корелли А.	Двенадцать сонат для скрипки и basso continuo, соч. 5 «Фолия»
Крейслер Ф.	«Цыганка». Граве (в стиле Ф. Э. Баха). Менуэт (в стиле Н. Порпора). Цыганское каприччио. Китайский тамбурин. Скопы. Маленький венский марш. Три вальса. Романс. Речитатив и скерцо для скрипки соло
Лало Э.	Испанская симфония для скрипки с оркестром. Русский концерт для скрипки с оркестром
Лауб Ф.	Полонез, соч. 8. Концертный этюд для скрипки, соч. 13

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Леклер Ж.	Сонаты для скрипки и basso continuo. Концерты для скрипки с оркестром: соч. 10 № 1 , фа мажор; соч. 7 № 1, ре минор
Липинский К.	Военный концерт для скрипки с оркестром, соч. 21. Каприччио для скрипки соло, соч. 29
Локателли П.	Сонаты для скрипки и basso continuo. Сонаты для скрипки соло. Соната фа минор «У гробницы» (перелож. Э. Изаи). Каприччио «Лабиринт» для скрипки соло (перелож. Ф. Давида)
Лютославский В.	Партита для скрипки и фортепиано
Ляпунов С.	Концерт ре минор для скрипки с оркестром, соч. 21
Мартину Б.	Концертная сюита для скрипки с оркестром
Мачавариани А.	Концерт для скрипки с оркестром. Пьесы для скрипки соло: Лазури, Месхури, Долури, В стиле Глюка
Мендельсон А.	Партита для скрипки соло: Прелюдия, Сарабанда, Фуга на тему BACH
Мендельсон Ф.	Концерт ми минор для скрипки с оркестром, соч. 64. Сонаты для скрипки и фортепиано: фа минор, соч. 4;фа мажор (1838). Рондо-каприччиозо, соч. 14 (перелож. А. Ямпольского). Скерцо из музыки к комедии В. Шекспира «Сон в летнюю ночь» (перелож. В. Бурмейстера). «На крыльях песни» (перелож. И. Ахрона)
Мессиан О.	Тема с вариациями для скрипки и фортепиано
Метнер Н.	Сонаты для скрипки и фортепиано: № 1 си минор, соч. 21; № 2 соль мажор, соч. 44; № 3 ми минор («Эпическая»), соч. 57. Три ноктюрна соч. 16: № 1 ре минор, № 2 соль минор, № 3 до минор. Две канцоны с танцами, соч. 43: № 1 до мажор, № 2 си минор
Мийо Д.	Концерт. Весеннее концертино. Соната для скрипки и фортепиано. Бразилейра (перелож. Я. Хейфеца)
Мильштейн Н.	«Паганиниана»: вариации для скрипки соло
Мирзоян Э.	Интродукция и «Перпетуум мобиле» для скрипки с оркестром (или для скрипки и фортепиано)
Мострас К.	Речитатив и токката для скрипки соло. Каприччио для скрипки.
Моцарт В. А.	Концерты для скрипки с оркестром (№ 1–5). Рондо до мажор для скрипки с оркестром, К 373. Адажио ми мажор. Рондо соль мажор (перелож. Ф. Крейслера).

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

	Концертная симфония для скрипки и альта с оркестром, К 364.
	Концертоне до мажор для 2-х скрипок с оркестром.
	Сонаты для скрипки и фортепиано
Мусоргский М.	Гопак из оперы «Сорочинская ярмарка» (перелож. С. Рахманинова, перелож. С. Душкина)
Мясковский Н.	Концерт для скрипки с оркестром.
	Соната для скрипки и фортепиано
Нардин П.	Сонаты для скрипки и basso continuo: соч. 2, соч. 5
Нин Х.	Испанская сюита для скрипки и фортепиано
Новачек О.	«Непрерывное движение» для скрипки с оркестром (или с фортепиано).
	Хроматический этюд для скрипки и фортепиано
Онеггер А.	Соната для скрипки соло.
	Соната для скрипки и фортепиано
Паганини Н.	24 каприччио для скрипки соло, соч. 1.
	Концерты для скрипки с оркестром № 1–3.
	«Ведьмы»: Интродукция, тема с вариациями и финал (тема из балета Ф. Зюсмайра «Свадьба Беневенто»), соч. 8
	«Моисей»: Интродукция, тема с вариациями (тема из оперы Дж. Россини «Моисей в Египте»).
	Венецианский карнавал, соч. 10.
	«Пертепуум мобиле»: до мажор, ля мажор.
	«Пальпити»: Интродукция, тема с вариациями (на мотив арии «Сердечный трепет» из оперы Дж. Россини «Танкред»), соч. 13.
	«Молинара»: Интродукция, тема с вариациями (на мотив арии «Как сердце замирает» из оперы Дж. Паизиелло «Прекрасная мельничиха»).
	Кантабиле.
	Сонатины.
	Дуэт до мажор для скрипки соло.
	Кампанелла (перелож. Ф. Крейслера)
Паскуали Н.	Соната (перелож. Э. Изаи)
Пейко Н.	Концертная фантазия для скрипки с оркестром (или фортепиано).
	Прелюдия и токката
Понсе К.	Эстерлита (Мексиканская серенада) (перелож. Я. Хейфеца).
	Сонатина для скрипки и фортепиано
Поппер Д.	Прялка (перелож. Л. Ауэра)
Прокофьев С.	Концерты для скрипки с оркестром: № 1, соч. 19; № 2, соч. 63.
	Соната для 2-х скрипок, соч. 56.
	Соната для скрипки соло, соч. 115
	Сонаты для скрипки и фортепиано: № 1, соч. 80, № 2, соч. 94 bis.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Пять мелодий для скрипки и фортепиано, соч. 35 bis.
Три фрагмента из балета «Ромео и Джульетта» (перелож. Д. Грюнеса).
Пять пьес из балета «Золушка» (перелож. М. Фихтенгольца).
Марш из оперы «Любовь к трем апельсинам» (перелож. Я. Хейфеца).
«Мимолетности», соч. 22 (перелож. В. Дашкевича)

Равель М. Концертная фантазия «Цыганка» для скрипки с оркестром (или с фортепиано).
Соната для скрипки и фортепиано.
Пьеса в форме Хабанеры (перелож. Ж. Катерин).
Павана (перелож. П. Коханьского).
Пастораль из оперы-балета «Дитя и волшебство» (перелож. С. Душкина).
Хабанера из «Испанской рапсодии № 2» (перелож. Ф. Крейслера).
Ригодон из сюиты «Гробница Куперена»

Раков Н. Концерт для скрипки с оркестром ми минор
Концертино для скрипки с оркестром.
Соната для скрипки и фортепиано.
Три пьесы для скрипки и фортепиано: Поэма, Скерцино, Импровизация

Рахманинов С. Романс ре минор для скрипки и фортепиано, соч. 6 № 1.
Элегия, соч. 3 № 1 (перелож. М. Фихтенгольца).
Серенада, соч. 3 № 5 (перелож. М. Пресса).
Прелюдия, соч. 23 № 4 (перелож. М. Эрденко).
Вокализ, соч. 34 № 4 (перелож. М. Пресса).
Романс «Апрель», соч. 34 (перелож. К. Мостраса).
«Маргаритки», соч. 36 № 3 (перелож. Ф. Крейслера; перелож. Я. Хейфейца).
Пляска цыганок из оперы «Алеко» (перелож. С. Душкина).
Этюд-картина № 2 (перелож. Я. Хейфеца).
Прелюдия ми-бемоль минор (перелож. Я. Хейфеца)

Регер М. Концерт для скрипки с оркестром, соч. 101.
Два романса для скрипки с оркестром, соч. 50.
Шесть прелюдий и фуг для скрипки соло, соч. 131.
Четыре сонаты для скрипки соло, соч. 42.
Семь сонат для скрипки соло, соч. 91

Римский-Корсаков Н. Концертная фантазия на две русские темы для скрипки с оркестром, соч. 33.
«Полет шмеля» из оперы «Сказка о царе Салтане» (перелож. Я. Хейфеца).
Пляска скоморохов из оперы «Снегурочка» (перелож. К. Мостраса)

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Сарасате П.	Концертная фантазия на темы из оперы Ж. Бизе «Кармен», соч. 25.
	Концертная фантазия на темы из оперы В. А. Моцарта «Волшебная флейта», соч. 54.
	Цыганские напевы, соч. 20.
	Баскское каприччио, соч. 14.
	Малагуэнья, соч. 21 № 1.
	Хабанера, соч. 21 № 2.
	Андалузский романс, соч. 22 № 1.
	Хота Наварра, соч. 22 № 2.
	Плайера, соч. 23 № 1.
	Сапатеадо, соч. 23 № 2.
	Испанский танец, соч. 26 № 8.
	Арагонская хота, соч. 27.
	Андалузская серенада, соч. 28.
	Интродукция и тарантелла, соч. 43.
	Дуэт для двух скрипок и фортепиано.
	«Наварра», соч. 33
Свендсен К.	Романс для скрипки с оркестром
Сен-Санс К.	Концерт № 3 си минор для скрипки с оркестром, соч. 61.
	Интродукция и рондо-каприччиозо для скрипки с оркестром, соч. 28.
	Хабанера для скрипки с оркестром, соч. 83.
	Этюд в форме вальса (перелож Э. Изаи)
Сибелиус Я.	Концерт ре минор для скрипки с оркестром, соч. 47.
	Две серенады для скрипки с оркестром, соч. 6.
	Три пьесы для скрипки и фортепиано, соч. 79: «Сувенир», «В темпе менуэта», «Характерный танец».
	Мазурка, соч. 81 № 1.
	Баллада, соч. 115 № 2.
	Новеллетта.
	Ноктюрн из музыки к драме Г. Прокопе «Пир Валтасара», соч. 11 № 1 (перелож. М. Пресса)
Синдинг К.	Сюита ля минор для скрипки и фортепиано, соч. 10
Скарлатти Д.	Сонаты для скрипки и basso continuo
Скотт С.	«В стране лотоса» (перелож. Ф. Крейслера)
Скрябин А.	Этюд, соч. 2 № 1 (перелож. А. Могилевского).
	Этюд в терциях, соч. 8 № 10 (перелож. Ж. Сигети).
	Этюд, соч. 8 № 11 (перелож. М. Фихтенгольца).
	Ноктюрн, соч. 5 № 1 (перелож. А. Могилевского)
Сметана Б.	Два дуэта для скрипки и фортепиано «В родном краю»
Стравинский И.	Концерт in D для скрипки и фортепиано.
	Дивертисмент (обр. для скрипки и фортепиано С. Душкина).
	Сюита на темы Дж. Перголези «Пульчинелла» для скрипки и фортепиано.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

	Русский танец из балета «Петрушка» (перелож. С. Душкина).
	Колыбельная и скерцо из балета «Жар-птица» (перелож. С. Душкина).
	Русская песня из оперы «Мавра» (перелож. С. Душкина).
	«Песня соловья» из оперы Соловей» (перелож. Д. Цыганова)
Сук Й.	Четыре пьесы для скрипки и фортепиано: Аппассионато, Баллада, Печальная мелодия, Бурлеска. Песнь любви
Тактакишвили О.	Концертино для скрипки с оркестром
Танеев С.	Концертная сюита для скрипки с оркестром, соч. 2. Соната для скрипки и фортепиано
Тартини Дж.	Сонаты для скрипки и basso ostinato, соч. 28. Вариации на тему А. Корелли (перелож. Ф. Крейслера). Соната «Дьявольские трели» (перелож. Ф. Крейслера). Фуга (перелож. Ф. Крейслера)
Фалья М., де.	Испанская народная сюита (перелож. для скрипки и фортепиано П. Коханьского). Испанский танец (перелож. Ф. Крейслера)
Форе Г.	Соната для скрипки и фортепиано, соч. 13. Колыбельная, соч. 16
Франк С.	Соната ля мажор для скрипки и фортепиано
Фролов И.	Фантазия на темы из оперы Дж. Гершвина «Порги и Бесс» для скрипки с оркестром. Романс для скрипки и фортепиано. Скерцо для скрипки и фортепиано. Вальс-экспромт для скрипки и фортепиано
Хачатурян А.	Концерт для скрипки с оркестром. Концерт-рапсодия для скрипки с оркестром. Танец для скрипки и фортепиано. Песня-поэма для скрипки и фортепиано. Танец с саблями из балета «Гаянэ» (перелож. Я. Хейфеца). Танец курдской девушки из балета «Гаянэ» (перелож. М. Фихтенгольца). Танец Айши из балета «Гаянэ» (перелож. М. Фихтенгольца). Танец Эгины из балета «Спартак» (перелож. К. Мостраса). Вальс из музыки к драме М. Лермонтова «Маскарад» (перелож. М. Фихтенгольца)
Хиндемит П.	Камерная музыка для скрипки с оркестром. Концерт для скрипки с оркестром. Две сонаты для скрипки соло, соч. 31: № 1 и № 2

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

	Сонаты для скрипки и фортепиано: соч. 11 № 1 (in Es); соч. 11 № 2 (in D)
Хренников Т.	Концерт № 1 для скрипки с оркестром. Концерт № 2 для скрипки с оркестром. Три пьесы для скрипки и фортепиано, соч. 26: «Дифирамб», Интермеццо, Танец
Цимбалист Е.	Концертная фантазия для скрипки и фортепиано на темы из оперы Н. Римского-Корсакова «Золотой петушок»
Цытович В.	Диалог и скерцо для скрипки и фортепиано
Чайковский Б.	Концерт для скрипки с оркестром. Соната ля мажор для скрипки и фортепиано
Чайковский П.	Концерт ре мажор для скрипки с оркестром, соч. 35. Меланхолическая серенада, соч. 26. Вальс-скерцо, соч. 34. Три пьесы «Воспоминания о дорогом месте», соч. 42: Размышление, Скерцо, Мелодия. Две пьесы для скрипки и фортепиано: Юмореска, соч. 10 № 2 (обр. П. Чайковского; обр. Ф. Крейслера). Анданте из Квартета № 3 (обр. П. Чайковского). Колыбельная (перелож. Д. Цыганова). Скрипичное соло из балета «Спящая красавица» (перелож. Д. Цыганова). Второе скрипичное соло из балета «Лебединое озеро» (перелож. Д. Цыганова). Русский танец из балета «Лебединое озеро» (перелож. Г. Бариновой). Антре и адажио из балета «Лебединое озеро» (I д.; перелож. И. Катона). Вариации принца из балета «Лебединое озеро» (I д.; перелож. И. Катона). Вариация Авроры из балета «Спящая красавица» (I д.; перелож. И. Катона). Вариация Авроры из балета «Спящая красавица» (III д.; перелож. И. Катона)
Шёнберг А.	Концерт для скрипки с оркестром, соч. 36. Фантазия для скрипки и фортепиано, соч. 47
Шимановский К.	Концерты для скрипки с оркестром: № 1, соч. 35; № 2, соч. 61. Концерты для скрипки и фортепиано: Романс ре мажор, соч. 28, Три мифа, соч. 30. Три каприччио по Паганини, соч. 40 № 20, 21, 24. Песнь Роксаны из оперы «Король Рогер» (перелож. П. Коханьского)
Шнитке А.	Три концерта для скрипки и камерного оркестра. Соната № 1 для скрипки.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Соната № 2 для скрипки и фортепиано.
Сюита в классическом стиле для скрипки и фортепиано.
Дуэт для скрипки и виолончели «Тихая музыка».
Прелюдия памяти Д. Д. Шостаковича (для двух скрипок).
Посвящение Паганини (для скрипки соло)

Шопен Ф. Ноктюрн, соч. 9 № 2 (перелож. П. Сарасате).
Ноктюрн, соч. 27 № 2 (перелож. А. Вильгельми, перелож. П. Сарасате).
Ноктюрн, соч. 72 (перелож. Л. Ауэра).
Ноктюрн № 20 («Посмертный»; перелож. К. Родионова).
Мазурка ля мажор, соч. 33 № 2 (перелож. Ф. Крейслера).
Мазурка ля минор, соч. 67 № 4 (перелож. Ф. Крейслера).
Этюд, соч. 25 № 2 (перелож. В. Бурмейстера).
Вальс, соч. 69 (перелож. М. Эрденко)

Шоссон Э. Поэма ми-бемоль мажор для скрипки с оркестром, соч. 25 (перелож. для скрипки и фортепиано Э. Шоссона)

Шостакович Д. Концерты для скрипки с оркестром: № 1 ля минор, соч. 77; № 2 до-диез минор, соч. 129.
Соната для скрипки и фортепиано ре минор, соч. 134.
Девятнадцать прелюдий для скрипки и фортепиано (перелож. Д. Цыганова).
Три фантастических танца (перелож. Г. Гликмана)

Шпор Л. Концерт № 8 для скрипки с оркестром «В форме сцен пения», соч. 47.
Концерт № 9, соч. 55.
Концерт № 11, соч. 70.
Концерт № 12, соч. 79

Штраус Р. Концерт для скрипки с оркестром, соч. 8.
Соната ми-бемоль мажор для скрипки и фортепиано, соч. 18

Шуберт Ф. Концертштюк ре мажор для скрипки с оркестром.
Рондо ля мажор для скрипки и струнного оркестра.
Рондо си минор для скрипки и фортепиано, соч. 70.
Рондо ре мажор, соч. 53 (перелож. К. Фридберга).
Сонаты для фортепиано и скрипки: соч. 137 (ре мажор, ля минор, соль минор), соч. 162 (ля мажор /Дуэт/).
Фантазия до мажор для скрипки и фортепиано, соч. 159.
Полонез си-бемоль мажор для скрипки с оркестром.
Ария «Ave Maria» (перелож. А. Вильгельми).
Экспромт, соч. 90 № 3 (перелож. Я. Хейфеца).
«Лесной царь» (баллада для скрипки соло, перелож. Г. Эрнста).
Соната для арпеджиона и фортепиано (ред. Партии скрипки Д. Цыганова)

Шуман Р. Концерт ре минор для скрипки с оркестром.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

	Фантазия до мажор для скрипки с оркестром, соч. 131 (также свободная обработка для скрипки и фортепиано Ф. Крейслера). Сонаты для скрипки и фортепиано: № 1 ля минор, соч. 105; № 2 ре минор, соч. 121. «Вещая птица», соч. 82 № 7 (перелож. Л. Ауэра). Романс для скрипки и фортепиано (перелож. Ф. Крейслера). Посвящение (перелож. Л. Ауэра)
Щедрин Р.	Эхо-соната для скрипки соло. Три пьесы из балета «Конек-Горбунок» для скрипки и фортепиано: «Балалайка», Маленькое адажио, Танец шутов (перелож. С. Снитковского). В подражание Альбенису (перелож. Д. Цыганова). Юмореска (перелож. Д. Цыганова)
Элгар Э.	Концерт для скрипки с оркестром
Эллер Х.	Фантазия для скрипки соло
Энеску Дж.	Сонаты для фортепиано и скрипки: № 2; № 3 («В румынском народном стиле»).
Эрнст Г.	Патетический концерт фа-диез минор для скрипки с оркестром, соч. 23. Фантазия на темы из оперы Дж. Россини «Отелло» (для скрипки и фортепиано). Вариации на тему ирландской народной песни «Последняя роза лета» (для скрипки соло)
Эшпай А.	Венгерские напевы (для скрипки и фортепиано). Концерты для скрипки и оркестра № 1, 2
Яначек Л.	Соната для скрипки и фортепиано

Творы беларускіх кампазітараў

Абелиович Л.	Две арии для скрипки и камерного оркестра. Два этюда-картины. Пьесы: Юмореска, Интермеццо, Танец, Скерцо, «Размышление», Ноктюрн, Колыбельная
Аксаков С.	Мелодия. Ноктюрн. Сказка
Аладов Н.	Концертная фантазия для скрипки и оркестра. Фантазия на украинские темы. Сонатина. Юмореска. Скерцо. Романс. Скерцино
Бельтюков С.	Тамбурин
Бельзацкий Ю.	Белорусская рапсодия

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Богатырев А. Соната для скрипки и фортепиано.
Ноктюрн.
Рондо.
Белорусский напев

Вагнер Г. Концерт для скрипки с оркестром.
Юморески № 1, 2.
Романс.
Фантазия на испанские темы.
Ноктюрн.
Три каприччио.
Оберек

Глебов Е. Концерт для скрипки и оркестра.
Рондо для скрипки и оркестра.
Былина.
Интермедия.
Баллада.
Четыре пьесы из балета «Альпийская баллада».
Танец из «Полесской сюиты»

Глебов Е. – Зеленин В. Три фантастических танца

Горелова Г. Концерт для скрипки с оркестром.
Соната для скрипки и фортепиано.
Скерцино.
Сюита для скрипки и фортепиано

Дорохин В. Элегия.
Концертная фантазия для скрипки и фортепиано на темы из оперы С. Монюшко «Галька».

Друкт А. Монолог и бурлеска

Золотарев В. Элегия памяти А. Бородина

Казачков Э. Соната для скрипки и фортепиано

Каминский Д. Концерт для скрипки и оркестра.
Белорусское каприччио.
Прелюд.
Три пьесы: Ноктюрн, Прелюд, Рондо

Каретников В. Скерцо

Корольчук В. Семь пьес для скрипки и фортепиано

Кузнецов В. Каприччио

Литвиновский А. Соната для скрипки и фортепиано

Лученок И. Соната для скрипки и фортепиано

Носко С. Скерцино «Немига»

Оловников В. Юмореска

Мдивани А. Славянское каприччио для 2-х скрипок и оркестра.
Скерцо

Подковыров П. Концерт-поэма для скрипки и оркестра.
Четыре импровизации

Пукст Г. «Верасы»

Смольский Д. Концертино для скрипки и оркестра.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

	Элегия и токката памяти Д. Шостаковича.
Сурус Г.	Концерт для скрипки с оркестром.
	Пять пьес для скрипки и фортепиано
Туренков А.	Мелодия
Тырманд Э.	Сонаты № 1, 2 для скрипки и фортепиано.
	Элегическая импровизация.
	Импровизация и танец.
	Поэма для скрипки и фортепиано

Прыкладны спіс твораў для вывучэння (альт)

Творы для альта solo

Бакланова Н.	Шесть этюдов-прелюдий для альта solo
Бартош С.	Фантазия
Бах И. С.	Шесть сюит для виолончели solo (перелож. для альта Ю. Крамарова)
	Избранные части из скрипичных сонат и партит
Бриттен Б.	Элегия
Вьетан Г.	Каприччио
Гайслер Ф.	Соната
Давид И. Н.	Соната для альта solo, Соч. 31, № 3
Дружинин Ф.	Соната
	Вариации
Жоливе А.	5 пьес
Калош Ш.	Три речеркара
Картье Ж.	Три арии с вариациями (№ 2, № 3)
Красильников И.	Соната для альта solo
Кузнецов В.	Каприччио
Мартини М.	Тема с вариациями
	Каприччио
Регер М.	Три сюиты для альта solo
Ривилис П.	Соната для альта solo
Сидельников Г.	Концертнаякоденция для альта solo
Стравинский И.	Элегия
Телеман Г.	Двенадцать фантазий для альта solo
Хачатурян А	Соната-песня для альта solo
Хиндемит П.	Соната для альта solo, Соч. 25, № 1. Соч. 11, № 5
Шер В.	Соната для альта solo

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Творы беларускіх кампазітараў

Абелиович Л.	Ария
Аладов Н.	Колыбельная
	Юмореска
Аксаков С.	Элегия
Богатырев А.	Песня
Глебов Е.	Фантастический танец
Горелова Д.	Фантазия «Alsereno»
	Ночная серенада
	Регтайм
	Регби
	Luciaperpetuomoto
Дегтярик Е.	Колыбельная
	Марш
Золотарев В.	Песня
	Скерцандо
Каминский Д.	Юмореска
Кондрусевич В.	Пьеса
Корольчук В.	Концерт
	Книга
Крошнер М.	Каприс
Кузнецов В.	Каприччио
	Бурлеска
Лученок И.	Два прелюда
Оловников В.	Юмореска
Подковыров П.	Соната
	Импровизация
	Юмореска
Поплавский Е.	Концерт
	Соната
Туренков А.	Мелодия
Тырманд Э.	Соната

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Творы буйной формы

Антюфеев Б.	Концерт № 1,Соч. 45
Аристактсян Э.	Концерт (ред. партии альта М. Тэриана)
БазелерП	Сюита (перелож.К. Ознобищева), Соч. 114
Бакс А.	Соната Соль мажор
	Фантазия
	Соната-фантазия для альта и арфы
Барток Б.	Концерт (ред. партии альта Е. Страхова).

Бах И. С.	Хроматическая фантазия (перелож.З. Кодаи)
	Три сонаты для альта и фортепиано (ред. партии альта Г. Талаляна)
	Бранденбургский концерт № 6 (перелож.Ю. Тюлина)
Бах И. Х.	Концертдоминор (ред. В.Борисовского)
Бах Ф. Э.	Соната Ре мажор (ред. Ю. Крамарова)
Бенда Г.	Концерт
Бенджамин А.	Соната
Банончини Дж.	Соната № 1
Блок В.	Соната «Монологи для альта»
Блох Э.	Сюиты: № 1, 2.
Брамс И.	Сонаты № 1, 2, Соч. 120
Богданов-Березовский В.	Соната
Бортнянский Д.	Сонатное аллегро (свободная обр. В. Борисовского)
Бунин Р.	Концерт, Соч. 22
	Соната,Соч. 26
Буцко В.	Соната для альта и фортепиано
Вангал Я.	Концерт До мажор
	Соната Ми бемоль мажор (обр. К. Ознобищева)
Валентини Р.	Соната Ля мажор
Василенко С.	Соната
Вебер К. М.	Вариации (свободная обр. В. Борисовского)
	Адажио
	Анданте и Венгерское рондо
Вейнер Л.	Соната
Веприк А.	Рапсодия,Соч. 11 (ред. партии альта В. Борисовского)
Верстовский А.	Вариации на две темы (обр. В. Борисовского)
Вивальди А.	Концерт (свободная обр. В. Борисовского)
Винклер А.	Соната, Соч. 10
Гайгерова В.	Сюита (ред. партии альта В. Борисовского)
Гайдн Й.	Концерты: До мажор (ред. партии альта Г. Талаляна), Ре мажор (перелож.Е. Страхова)
Гамбург Г.	Концерт
Гедике А.	Соната № 1,Соч. 10 (перелож. партии альта В. Борисовского и М. Рейтиха)
Гендель Г.	Концерт си минор (обр. А. Казадезюса)
	Сонаты № 1, 2 (перелож. М. Рейтиха и Г. Зингера); № 4 (перелож. К. Ознобищева и Г. Талаляна); № 6 (перелож. Е. Страхова)
Геништа И.	Концерт, Соч. 107 (обр. И. Сафонова)
Глазунов А.	Концерт для саксофона (перелож. для альта)
Глинка М.	Неоконченная соната (ред. и окончание второй

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

	части В. Борисовского)
Голубев Е.	Концерт
Головин А.	SonataBreve
Гуммель У.	Соната Ми бемоль мажор
Гофмейстер Ф.	Концерт Ре мажор
Давид Д.	Концерт
Денисов Э.	«Esistgenug» Вариации на тему Баха для альта и фортепиано
	Концерт для альта и оркестра
Дварионас Б.	Вариации (концертная обр. В. Борисовского)
Диттерсдорф К.	Концертная симфония (обр. для альта, контрабаса и фортепиано В. Борисовского)
	Концерт Фа мажор
Киркор Г.	Концертная фантазия
Козловский А.	Соната
Крюков В.	Соната, Соч. 15
Леденев Р.	Концерт-поэма
Макаров Е.	Соната
Мансурян Т.	Соната
Мартини Дж.	Соната, Соч. № 3
Мартину Б.	Соната № 1
	Концерт-фантазия
Манини Ф.	Маленькая соната
Масюков В.	Соната
Мендельсон Ф.	Соната (ред. партии альта М. Гринберг).
Мийо Д.	Концерт № 1
	Четыре портрета (ред. партии альта Е. Страхова)
	Соната № 1
Моцарт В.	Концертная симфония для скрипки и альта
	Концерт для кларнета с оркестром (обр. для альта Е. Страхова)
	Концерт № 3 для валторны (обр. для альта Е. Страхова)
	Тема с вариациями (обр. Т. Шелесского)
Мясковский Н.	Соната № 2, Соч. 71
Нардини П.	Соната фа минор (ред. партии альта Е. Страхова)
Онегер А.	Соната (ред. партии альта Ф. Дружинина)
Паганини Н.	Соната
Пистон У.	Концерт
Рахманинов С.	Соната,Соч. 10 (перелож. В. Борисовского.)
Ролла А.	Концерт
Рубинштейн А.	Соната, Соч. 49 (ред. М. Рейтиха)
Руст Ф.	Соната для альта и цифрованного баса (обр. В. Борисовского)
Слонимский С.	Сюита

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Стамиц К.	Концерт № 1 (концертная обр. и каденция В. Борисовского)
	Соната Си бемоль мажор (ред. Примроуз)
Стамиц А.	Концерт № 4 (ред. Л. Ластовки)
Стамиц Ян.	Соната Соль мажор (обр. В. Борисовского)
Степанов Л.	Соната. Детская сюита
Тартини Дж.	Соната Фа мажор (обр. Давид-Харман)
	Соната Ре мажор
Телеман Г.	Соната Си бемоль мажор
	Соната Ля мажор
Уолтон У.	Концерт
Финко Д.	Соната для альта и фортепиано
Форсайт С.	Концерт (ред. партии альта Е. Страхова)
Фрид Г.	Концерт. Соната для альта и фортепиано
Хандошкин И.	Концерт До мажор (перелож. для альта и ред. И. Ямпольского, свободная обр. В. Борисовского)
	Вариации на русскую песню «То теряю, что люблю» (свободная обр. В. Борисовского)
Хибер К.	Соната для альта и фортепиано.
Хиндемит П.	Концерт № 3, «Шванендреер»(ред. партии альта Б. Палшкова)
	Соната для альта solo
	Соната для альта и фортепиано, Соч. 11, № 4
	Соната для альта и фортепиано (1939 г.)
	Соната для альта и фортепиано (1922 г.)
Хубаи Ё.	Концертная пьеса
Цельтер К.	Концерт Ми бемоль мажор (свободная обр. и каденция В. Борисовского)
Цытович В.	Концерт
	Триптих
Чайковский А.	Концерт для альта и фортепиано
Шебалин В.	Соната
	Соната для альта и скрипки
Ширинский В.	Соната № 1, Соч. 4
Шостакович Д.	Соната для альта и фортепиано, Соч. 147
Шуберт Ф.	Соната «Арпеджионе» (перелож. для альта Г. Талаляна)
Шуман Р.	Адажио и аллегро (свободная обр. В. Борисовского)
	Сказочные картинки
Шнитке А.	Концерт для альта и оркестра
Эшпай А.	Концерт для альта и оркестра

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Творы малой формы

Александров А.	Ария (перелож.В. Борисовского)
Амиров Ф.	Элегия (свободная обр. В. Борисовского)
Аренский А.	Баркарола, Соч. 36, № 11(перелож.Е. Страхова)
	Серенада, Соч. 30, № 2(перелож.Е. Страхова)
Асафьев Б.	Соло из балета «Кавказский пленник» (перелож. Б. Палшкова, перелож. А. Багринцева)
Бах И. С.–Вивальди А.	Адажио из Концерта № 3 для органа (свободная обр. В. Борисовского)
Белый В.	Поэма
Бетховен Л.	Два романса, Соч. 40
Бородин А.	Пляски половецких девушек (перелож.А. Багринцева)
Боккерини Л.	Соната до минор
Брамс И.	Вальс, Соч. 39, № 15 (обр. В. Борисовского)
	Ода Сафо (перелож.Ф. Дружинина)
Брух М.	Романс
Бенджамин А.	Гробница Равеля
	Серенада
Бриттен Б.	«Lacrimae»
Блох Э.	Медитации
Булахов П.	Баркарола (обр. для двух альтов и фортепиано В. Борисовского)
	Канцонетта (перелож.В. Борисовского)
Вейнер Л.	Венгерский танец, Соч. 40
Вилла-Лобос Э.	Ария
Гаджиев Д.	Скерцо (перелож.М. Рейтиха)
Гайдн И.	Менуэт (обр. В. Борисовского)
	Тема с вариациями
Гамбург Г.	Напев № 2
Гесслер И.	Элегия (обр. В. Борисовского)
Глазунов А.	Элегия
	Испанская серенада
	Грезы, Соч. 24 (обр. В. Борисовского)
Глинка М.	Баркарола
	Детская полька
	Мазурка
	Ноктюрн (обр. В. Борисовского)
Глиер Р.	Вальс,Соч. 31(перелож. Е. Страхова)
	Ноктюрн,Соч. 35
	Вальс,Соч. 45 (перелож. В. Борисовского)
Глюк К.	Гавот (обр. В. Борисовского)
Гранадос Э.	Интермеццо (обр. В. Борисовского)

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Григ Э.	Вальс,Соч. 38, № 6 (переел. Е. Страхова) Поэма,Соч. 43, № 5 Вечер в горах, Соч. 68 (перелож.Ф. Дружинина) Песня Сольвейг (обр. В. Борисовского) Листок из альбома (перелож.Г. Безрукова)
Гурилев Л.	Полька-мазурка (обр. В. Борисовского)
Даргомыжский А.	Элегия (обр. В. Борисовского)
Дебюсси К.	Девушка с волосами цвета льна В лодке Лунный свет (обр. В. Борисовского) Менуэт Медленный вальс Чудный вечер Вереск и Менестрели (обр. и перелож.Е. Страхова)
Есаулов А.	Меланхолический вальс (обр. В. Борисовского)
Жонген Ж.	Элегическая поэма
Ибер Ж.	Меланхолический вальс (обр. В. Борисовского)
Иоахим И.	Вариации
Ипполитов-Иванов М.	Испанская серенада
Кабалевский Д.	Импровизация
Каминский Д.	Юмореска
Караев К.	Адажио и Китайский танец из балета «Семь красавиц» (концертная обр. В. Борисовского).
Киль Ф.	Три романса
Киркор Г.	Ноктюрн и Рондо (ред. Г. Талаляна)
Ковалев В.	Поэма (ред. Г. Талаляна)
Кодаи З.	Адажио
Компанеец З.	Поэма-монолог (ред. партии альта В. Борисовского)
Компаньоли-Бажевич	Тема с вариациями
Крейн А.	Пролог,Соч. 2 а
Крюков В.	Элегия, Новелла,Соч. 13 Павана,Соч. 20
Кюи И.	Аппассионата
Лист Ф.	Два сонета Петрарки № 47, 104 (концертная обр. Е. Страхова) Романс Ноктюрн Поэма Прощание Сонет Петрарки № 123 (концертная обр. В. Борисовского)

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Лядов А.	Прелюдия,Соч. 11, № 1(обр. В. Борисовского)
	Прелюд, Мазурка, Вальс,Соч. 57, № 1(обр. Е. Страхова)
Лятошинский Б.	Ноктюрн
	Скерцино
	Марш
	Сюита
Массне Ж.	Элегия (обр. В. Борисовского)
Медынь Я.	Вальс
	Баллада
	Рондино
Мендельсон Ф.	Две песни без слов
	Весенняя песнь
	Осенняя песнь (перелож.В. Борисовского)
Монасыпов А.	Романс
Моцарт В. А.	Анданте (перелож.Ф. Дружинина)
Мусоргский М.	Гопак (обр. В. Борисовского)
Мясковский Н.	Конец сказки
Няга Д.	Инвенция
Одоевский В.	Вальс
Орфеев С.	Романс
Персикетти У.	Инфанта Марина
Прокофьев С.	Скерцино,Соч. 52, № 4(перелож. Е. Страхова)
	Танец девушек с лилиями из балета «Ромео и Джульетта», Соч. 64 (перелож.Е. Страхова)
	Пьесы из балета «Ромео и Джульетта»: Вступление, Улица просыпается, Джульетта-девочка, Менуэт («Съезд гостей»), Танец рыцарей, Сцена у балкона, Меркуцио, У патера Лоренцо,Соч. 64 (концертная обр. В. Борисовского)
	Колыбельная из оратории «На страже мира»
Паганини Н.	Соната
Перселл Г.	Сюита
Равель М.	Павана
	Пьеса в форме хабанеры
Рахманинов С.	Прелюдия, Соч. 24
	Вокализ, Пляска цыган,Соч. 34
	Мелодия, Серенада,Соч. 3
Регер М.	Романс
Римский-Корсаков Н.	Полет шмеля
	Пляска скоморохов
	Ария Шемаханской царицы
	Песнь индийского гостя

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Ролла А.	Адажио и тема с вариациями
	Вариации
	Концертный этюд
Россини Дж.	Скерцо
Скрябин А.	Прелюдия,Соч. 9, № 1
Слонимский С.	Две пьесы
Степанов Л.	Вокализ
Степанова В.	Поэма
Стравинский И.	Пастораль
	Элегия
Турина А.	Анданте из сюиты «Севилья»
Фаркаш Ф.	Румынские народные танцы
Флосман О.	Камень Микелеанжело
Форэ Г.	Пробуждение
Фрид Г.	Шесть пьес для альта и фортепиано
Хачатурян А.	Вальс
Хиндемит П.	Траурная музыка
Цинцадзе С.	Романс
	Хоруми
Шапорин Ю.	Пять пьес, Соч. 25
Шварц Л.	Башкирская мелодия
	Узбекская плясовая (перелож.В. Борисовского)
Шопен Ф.	Этюд, Соч. 25, № 2
	Вальс, Соч. 28, № 2(обр. В. Борисовского)
	Вальс, Соч. 62, № 2
	Мазурка,Соч. 67, № 4 (перелож. Е. Страхова)
	Ноктюрн (перелож.Ф. Дружинина)
Шостакович Д.	Пьесы из музыки к кинофильму «Овод»: Увертюра, Романс, Контрданс, Вальс-шарманка, Ноктюрн, Галоп (обр. В. Борисовского).
Шуберт Ф.	Два вальса, Соч. 9
	Экспромт, Скерцо, Пчелка,Соч. 90, № 3 (обр. В. Борисовского).
	Серенада
Шуман Р.	Грезы,Соч. 15, № 7
	Вечерняя песнь,Соч. 85, № 12
	Четыре пьесы,Соч. 113
Энеску Ж.	Концертная пьеса

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

4.5 Пералік рэкамендаваных сродкаў дыягностыкі вынікаў вучэбнай дзейнасці

Існуюць розныя формы дыягносцікі ведаў: залік, экзамен, дзяржаўны экзамен, акадэмічны канцэрт, справаздачны канцэрт кафедры, канцэрт класа выкладчыка кафедры, масцер клас, адкрыты ўрок, тэматычны канцэрт, конкурсы, фестывалі, канцэрты ў рамках афіцыйных мерапрыемстваў.

Адпаведна навучальнаму плану на дзённай форме адукацыі, залікі і экзамены праводзяцца ў 1 -8 семестрах. У 8 семестры ідзе падрыхтоўка канцэртнай праграмы і выкананне яе на дзяржаўным экзамене. Тэхнічныя залікі праводзяцца ў 1, 3, 5 семестрах. Акадэмічныя канцэрты ў 2, 4, 6 семестрах. Срокі правядзення ўстанаўлівае кафедра.

На завочнай форме адукацыі залікі і экзамены праводзяцца ў 1 -10 семестрах. У 10 семестры таксама ідзе падрыхтоўка і выкананне канцэртнай праграмы на дзяржаўным экзамене.

Студэнт мае магчымасць выступаць з адкрытымі сольнымі канцэртамі, якія па рашэнню кафедры залічваюцца як акадэмічны канцэрт, або экзамен.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

4.6 Крытэрыі адзнак вынікаў вучэбнай дзейнасці

1(адзін) Адмова ад выканання праграмы, адсутнасць прырашчэння ведаў і кампетэнтнасці ў рамках адукацыйнага стандарту.

2(два) Фрагментарныя веды; наяўнасць ў выкананні праграмы грубых і лагічных памылак; пасіўнасць на занятках, адсутнасць інтанавання; нізкі ўзровень культуры выканання музычных твораў.

3(тры) Нядосыць поўны аб'ём ведаў; выкананне музычных твораў з істотнымі і лагічнымі памылкамі; слабае валоданне тэхнічнымі сродкамі і штрыхамі ў музычных творах розных стылявых напрамкаў, пасіўнасць на занятках, не дакладнае інтанаванне; нізкі ўзровень музычнай культуры выканання ігры на інструменце.

4(чатыры) Выкананне музычнай праграмы, без істотных памылак; валоданне агульнымі элементамі музычнага выканаўства на інструменце; не дакладнае валоданне тэхнічнымі прыёмамі, музыкальна-выканальніцкай тэхнікай ігры на інструменце; не стабільнае інтанаванне, дапушчальны ўзровень выканальніцкай культуры ігры на інструменце.

5(пяць) Дастатковыя веды ў аб'ёме вучэбнай праграмы; валоданне агульнымі элементамі музычнага выканаўства; лагічнае мысленне музычнай формы; выкарыстоўванне шматлікіх тэхнічных сродкаў і прыёмаў; не дастатковая гнуткасць музычнага мыслення; не дакладнае гуказдабыванне, інтанаванне; добры ўзровень выканальніцкай музычнай культуры ігры на інструменце.

6(шэсць) Досыць поўныя і сістэматызаваныя веды ў аб'ёме вучэбнай праграмы; прысутнасць комплекса музычных здольнасцей (інтанаванне, дакладны рытм, штрыхі, гуказдабыванне, музычнае пачуццё); досыць свабоднае валоданне інструментам, музычнае мысленне, музыкальны густ.

7(сем) Наяўнасць комплекса музычных здольнасцей (стабільнае інтанаванне, дакладны рытм, штрыхі, гуказдабыванне, музычнае пачуццё); свабоднае валоданне музыкальна-выканальніцкай тэхнікай ігры на інструменце; засваенне асноўнай і дадатковай музычнай літаратуры; высокі ўзровень музычнай культуры выканання праграмы.

8(восем) Вельмі дакладнае інтанаванне, адчуванне рытму, і г.д.); свабоднае валоданне тэхнічнымі сродкамі і штрыхамі ў музычных творах розных стылявых напрамкаў; якаснае гуказдабыванне; здольнасць самастойна вырашаць складаныя праблемы ў рамках вучэбнай праграмы; засваенне асноўнай і дадатковай музычнай літаратуры; актыўная самастойная праца і сістэматычны ўдзел ў розных канцэртных мерапрыемствах; высокі музычна-мастацкі густ выканання

9(дзевяць) Сістэматызаваныя, глыбокія і поўныя веды ў мастацкім музычна-выканальніцкім майстэрстве ігры на інструменце; наяўнасць музычных здольнасцей (дасканалае інтанаванне, якаснае гуказдабыванне, артыкуляцыя штрыхоў, рытмічных узораў, баланс гучання, і г.д.); наяўнасць мабілізацыі ўвагі, канцэнтрацыі творчых сіл, сваіх адносін да выканання, інтэрпрытацыі, адчуванне асноўнага музычнага вобраза, мастацкі густ.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

10(дзесяць) Бездакорнае выкананне праграмы; інтэрпрытацыя музычнага твора, адчуванне асноўнага музычнага вобраза, мастацкі густ, дасканалае гуказдабыванне, асэнсаваны рытм, баланс гучання, дынаміка, тэмп; поўнае і глыбокае засваенне асноўнай і дадатковай музычнай літаратуры ў рамках вучэбнай праграмы; устойлівае інтанаванне; здольнасць самастойна і творча вырашаць складаныя праблемы пры выкананні музычных твораў.

4.7 Патрабаванні да выніковай атэстацыі

Дзяржаўны экзамен па дысцыпліне "Спецінструмент" (скрыпка, альт) праводзіцца па заканчэнні срока навучання, у канцы IV курса (8-га семестра). Экзамен з'яўляецца дэманстрацыяй выканаўчага майстэрства, набытага ў перыяд навучання ва ўніверсітэце. Выпускнік таксама павінен прадыманстраваць сістэматызаваныя, глыбокія і поўныя веды ў мастацкім музычна-выканальніцкім майстэрстве ігры на інструменце; прафесійнае выкананне праграмы; інтэрпрытацыі музычных твораў, адчуванне асноўнага музычнага вобраза, мастацкі густ, дасканалае гуказдабыванне, інтанаванне, асэнсаваны рытм, баланс гучання, дынаміку, тэмп; здольнасць самастойна і творча вырашаць складаныя праблемы пры выкананні экзаменацыйнай праграмы.

У час экзамена студэнт выконвае тры творы рознага характару:

– буйной формы (1, ці 2 часткі канцэрта; санату цалкам, варыяцыі; разгорнутую канцэртную пьесу)

– 2 пьесы малой формы, (адна з іх абавязкова ў стылю джаз, другая магчыма быць у іншым папулярным выканаўчым стылі).

– Выкананне пьес пажадана ў суправаджэнні ансамбля (рытм-секцыі), ці з фанаграмай.

– Прывітаецца выконванне твораў уласнага стварэння і ўласных імправізацый.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

4.8 Крытэрыі адзнак вынікаў Дзяржаўнага экзамена

1(адзін) Адмова ад выканання праграмы, адсутнасць прырашчэння ведаў і кампетэнтнасці ў рамках адукацыйнага стандарту.

2(два) Нізкі ўзровень культуры выканання музычных твораў; наяўнасць у выкананні праграмы грубых памылак; дрэннае гуказдабыванне, інтанаванне, штрыхі.

3(тры) Выкананне музычных твораў з істотнымі і лагічнымі памылкамі; слабае валоданне тэхнічнымі сродкамі і штрыхамі ў музычных творах розных стылявых напрамкаў, дрэннае гуказдабыванне, інтанаванне; нізкі ўзровень музычнай культуры выканання ігры на інструменце.

4(чатыры) Выкананне музычнай праграмы, без істотных памылак; валоданне агульнымі элементамі музычнага выканаўства на інструменце; не дакладнае валоданне тэхнічнымі прыёмамі; дрэннае гуказдабыванне, інтанаванне; дапушчальны ўзровень выканальніцкай культуры ігры на інструменце.

5(пяць) Валоданне агульнымі элементамі музычнага выканаўства; выкарыстоўванне радам тэхнічных сродкаў і прыёмаў; не дастатковая гнуткасць музычнага мыслення; не дакладнае гуказдабыванне, голасавядзенне, інтанаванне; добры ўзровень выканальніцкай музычнай культуры ігры на інструменце.

6(шэсць) Добры ўзровень выканальніцкай музычнай культуры ігры на інструменце; прысутнасць комплекса музычных здольнасцей (інтанаванне, дакладны рытм, штрыхі, гуказдабыванне, музычнае пачуццё); досыць свабоднае валоданне інструментам, музычнае мысленне, музыкальны густ; не дасканалыя сродкі выразнасці рэалізацыі мастацкай задумы аўтара.

7(сем) Сістэматызаваныя, глыбокія і поўная веды ў мастацкім музычна-выканальніцкім майстэрстве; наяўнасць комплекса музычных здольнасцей (інтанаванне, дакладны рытм, штрыхі, гуказдабыванне, музычнае пачуццё); добрае валоданне музыкальна-выканальніцкай тэхнікай ігры на інструменце; высокі ўзровень музычнай культуры выканання праграмы.

8(восем) Сістэматызаваныя, глыбокія і поўныя веды ў мастацкім музычна-выканальніцкім майстэрстве; наяўнасць комплекса музычных здольнасцей (дакладнае інтанаванне, адчуванне рытму, і г.д.); свабоднае валоданне тэхнічнымі сродкамі і штрыхамі ў музычных творах розных стылявых напрамкаў; здольнасць самастойна вырашаць складаныя выканальніцкія задачы ў рамках канцэртнага выступлення; высокі музычна-мастацкі густ выканання.

9(дзевяць) Сістэматызаваныя, глыбокія і поўныя веды ў мастацкім музычна-выканальніцкім майстэрстве ігры на інструменце; наяўнасць музычных здольнасцей (дасканалае інтанаванне, артыкуляцыя штрыхоў, рытмічных узораў, баланс гучання, і г.д.); наяўнасць мабілізацыі ўвагі, канцэнтрацыі творчых сіл, сваіх адносін да выканання, інтэрпрытацыі, адчуванне асноўнага музычнага вобраза, мастацкі густ; актыўная выканальніцкая пазіцыя, артыстызм.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

10(дзесяць) Сістэматызаваныя, глыбокія і поўныя веды ў мастацкім музычна-выканальніцкім майстэрстве ігры на інструменце; бездакорнае выкананне праграмы; інтэрпрытацыя музычнага твора, адчуванне асноўнага музычнага вобраза, мастацкі густ, дасканалае гуказдабыванне, асэнсаваны рытм, баланс гучання, дынаміка, тэмп; здольнасць самастойна і творча вырашаць складаныя праблемы пры выкананні музычных твораў; артыстызм; наяўнасць індывідуальнага выканальніцкага стыляю.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

5. ДАПАМОЖНЫ РАЗДЗЕЛ

5.1 Тыпавая вучэбная праграма

Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь
Вучэбна-метадычнае аб'яднанне вышэйшых навучальных устаноў
Рэспублікі Беларусь па адукацыі ў галіне культуры і мастацтваў

ЗАЦВЯРДЖАЮ
Першы намеснік Міністра адукацыі
Рэспублікі Беларусь
___________________А.І.Жук
"___"_____________2010 г.
Рэгістрацыйны № ТД-____/тып.

СПЕЦІНСТРУМЕНТ
(скрыпка, альт)

Тыпавая вучэбная праграма
для вышэйшых навучальных устаноў па спецыяльнасці
1-17 03 01 Мастацтва эстрады (па напрамках)
напрамках: 1 - 17 03 01-01 Інструментальная музыка
1-17 03 01-06 Прадзюсерства

УЗГОДНЕНА
Начальнік упраўлення навучальных
устаноў і кадраў Міністэрства
культуры Рэспублікі Беларусь
______________Н.Ю.Шмакава
"____"_____________2010 г.

УЗГОДНЕНА
Начальнік упраўлення вышэйшай
і сярэдняй спецыяльнай адукацыі
Міністэрства адукацыі
Рэспублікі Беларусь
_________________Ю.І.Міксюк
"____"___________2010 г.

Старшыня Вучэбна-метадычнага
аб'яднання вышэйшых
навучальных устаноў
Рэспублікі Беларусь
па адукацыі ў галіне
культуры і мастацтваў
_____________ Б.У.Святлоў
"___"____________2010 г.

Рэктар дзяржаўнай установы
адукацыі "Рэспубліканскі
інстытут вышэйшай школы"
____________М.І.Дзямчук
"____"___________2010 г.

Эксперт-нормакантралёр
____________ _________
"_____"______________2010 г.

Мінск 2010

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Складальнік

М.В. Белова, дацэнт кафедры мастацтва эстрады ўстановы адукацыі “Беларускі дзяржаўны універсітэт культуры і мастацтваў”

Рэцэнзенты:

кафедра мастацкай творчасці і прадзюсерства прыватнай установы адукацыі “Інстытут сучасных ведаў імя А.М.Шырокава”;

В.М.Зяленін, прафесар кафедры скрыпкі ўстановы адукацыі “Беларуская дзяржаўная акадэмія музыкі”

Рэкамендавана да зацвярджэння ў якасці тыпавой:

кафедрай мастацтва эстрады ўстановы адукацыі “Беларускі дзяржаўны універсітэт культуры і мастацтваў” (пратакол № 1 ад 29.08.2008 г.);

прэзідыумам навукова-метадычнага савета ўстановы адукацыі “Беларускі дзяржаўны універсітэт культуры і мастацтваў” (пратакол № 3 ад 08.12. 2009 г.);

навукова-метадычным саветам па мастацтве музыкі Вучэбна-метадычнага аб’яднання вышэйшых навучальных устаноў Рэспублікі Беларусь па адукацыі ў галіне культуры і мастацтваў (пратакол № 3 ад 16.12.2008 г.)

Адказны за рэдакцыю *В.Б.Кудласевіч*
Адказны за выпуск *М.В.Белова*

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Дысцыпліна “Спецінструмент (скрыпка, альт)” з’яўляецца важнейшай для студэнтаў напрамку “інструментальная музыка”. У рамках гэтай дысцыпліны здзяйсняецца падрыхтоўка высокапрафесійных музыкантаў, якія здольны на сучасным узроўні ажыццяўляць выканальніцкую і педагагічную дзейнасць.

“Спецінструмент (скрыпка, альт)” цесна ўзаемазвязаны з такімі спецыяльнымі дысцыплінамі, як “Інструментальны ансамбль”, “Імправізацыя”, “Аркестравы клас”, “Інструментоўка”, “Дырыжыраванне”, “Фартэпіяна”.

Праграма “Спецінструмент (скрыпка, альт)” прадугледжвае вывучэнне складаных прафесійных выканальніцкіх задач, улічваючы індывідуальныя асаблівасці кожнага студэнта, у тым ліку ступень яго адоранасці, агульнае і музычнае развіццё, кругагляд, спецыяльную падрыхтоўку, псіхалагічныя асаблівасці.

Галоўная мэта дысцыпліны – падрыхтоўка спецыялістаў да самастойнай, прафесійнай і музычна-асветніцкай дзейнасці, набыццё імі ведаў і ўменняў у сферы музычнага выканаўства і педагогікі.

Галоўнымі задачамі дысцыпліны з’яўляюцца:

– фарміраванне мастацкага густу, музычна-выканальніцкай культуры, творчай індывідуальнасці, інтарэсу да выканальніцкіх традыцый;

– выхаванне творчай дысцыпліны, выканальніцкай волі, ініцыятыўнасці;

– набыццё ўмення рацыянальна арганізоўваць заняткі, самастойна засвойваць вучэбны матэрыял, фарміраваць рэпертуар;

– развіццё ўстойлівай базы навыкаў і ўменняў для вырашэння шырокага дыяпазону мастацкіх і тэхналагічных праблем, што ўзнікаюць у працэсе творчай і педагагічнай дзейнасці.

У ліку эфектыўных педагагічных методык і тэхналогій выкладання курса “Спецінструмент (скрыпка, альт)” належыць выдзеліць: камунікатыўныя тэхналогіі (індывідуальныя заняткі, майстар-класы, канцэрты, конкурсы); метады аналізу выканальніцкіх задач, выпрацоўкі навыкаў самакантролю і самакарэкцыі; імітацыя і ўзнаўленне гукаінтанацыйнага паказу ва ўмовах камунікатыўнай сітуацыі.

Для ўдасканалення выканальніцкага майстэрства вучэбны рэпертуар павінен уключаць творы розных стыляў і напрамкаў акадэмічнай, джазавай, рок- і поп-музыкі. Таксама кожны студэнт павінен вывучаць музычныя творы розных жанраў і формаў, поліфанію. Базай для дасягнення тэхнічнай

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

дасканаласці павінна з’яўляцца работа над інструктыўным матэрыялам (практыкаванні, гамы, эцюды).

Выканальніцкая практыка студэнта павінна ажыццяўляцца пастаянна, яна прадугледжвае розныя формы, у тым ліку і адкрытыя канцэрты.

Выкладанне дысцыпліны “Спецінструмент (скрыпка, альт)” грунтуецца на непарыўнай сувязі тэорыі з практыкай.

Працэс падрыхтоўкі спецыялістаў у галіне мастацтва эстрады накіраваны на авалоданне студэнтамі *ведамі і ўменнямі,* якія дазволяць на высокім узроўні вырашаць прафесійныя задачы ў далейшай творчай і педагагічнай дзейнасці.

Выпускнік павінен *ведаць:*

– акустычныя і мастацкія магчымасці інструмента;

– прынцыпы і метады прафесійнага авалодвання выканальніцкай тэхнікай;

– жанры, формы і стылі акадэмічнай, джазавай, рок- і поп-музыкі;

– прыкладныя аспекты выканальніцкай тэхнікі;

– метады дасягнення прафесійных задач;

– мастацка-вобразныя аспекты выканання твора;

– прынцыпы самастойнай работы над творам.

Выпускнік павінен *умець:*

– карыстацца акустычнымі і мастацкімі магчымасцямі інструмента;

– прафесійна валодаць выканальніцкай тэхнікай;

– арыентавацца ў стылявых напрамках сучаснай музычнай культуры і выконваць на прафесійным узроўні сольную праграму з твораў беларускіх, рускіх, заходнееўрапейскіх і амерыканскіх кампазітараў розных жанраў, формаў і стыляў;

– самастойна працаваць над творам у працэсе стварэння выканальніцкай інтэрпрэтацыі;

– чытаць ноты з ліста і транспанаваць твор у розныя танальнасці.

Агульная колькасць гадзін па дысцыпліне “Спецінструмент (скрыпка, альт)” у адпаведнасці з тыпавым вучэбным планам для напрамку “інструментальная музыка” складае 730 гадз., з якіх 310 гадз. адведзены на аўдыторныя (індывідуальныя) заняткі, 420 гадз. – на самастойную работу студэнтаў; для напрамку “прадзюсерства” – 350 гадз., з якіх 150 гадз. адведзены на аўдыторныя (індывідуальныя) заняткі, 200 гадз. – на самастойную работу студэнтаў. Веды і практычныя навыкі студэнтаў кантралююцца ў працэсе навучання (залікі, экзамены), а таксама пры арганізацыі пазааўдыторнай дзейнасці.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ПРЫКЛАДНЫ ТЭМАТЫЧНЫ ПЛАН

Раздзелы і тэмы	Колькасць індывідуальных гадзін	
	напрамак 1-17 03 01-01 Інструментальная музыка	напрамак 1-17 03 01-06 Прадзюсерства
Раздзел I. Агульныя элементы музычнага выканаўства на струнных інструментах		
Тэма 1. Агульная і індывідуальная пастаноўка тэхнічнага апарату музыканта	8	–
Тэма 2. Метр і рытм як элементы музычнага выканаўства	10	13
Тэма 3. Арнаментыка	6	3
Тэма 4. Артыкуляцыя	8	3
Тэма 5. Дынаміка, тэмбр	8	5
Тэма 6. Тэмп і яго змяненні (агогіка)	6	5
Тэма 7. Фразіроўка	8	4
Раздзел II. Музычна-выканальніцкая тэхніка		
Тэма 1. Гуказдабыванне	18	12
Тэма 2. Вібрацыя як сродак музычнай выразнасці	14	6
Тэма 3. Аплікатура і яе магчымасці	16	8
Тэма 4. Інтанацыя	16	8
Тэма 5. Рухальная тэхніка правай і левай рукі. Штрыхі, іх класіфікацыя	20	16
Раздзел III. Фарміраванне асноў выканальніцкага майстэрства і вучэбны рэпертуар		
Тэма 1. Інструктыўны матэрыял (практыкаванні, гамы, эцюды)	32	15
Тэма 2. Вывучэнне твораў буйной формы (канцэрты, санаты, варыяцыі, сюіты)	48	15
Тэма 3. Творы малой формы (гамафонна-гарманічны і поліфанічны склады)	46	15
Тэма 4. Падрыхтоўка да эстраднага выступлення	12	2
Тэма 5. Тэхніка чытання нот з ліста	8	6
Раздзел IV. Асаблівасці выканання: каноны музычных стыляў і жанраў	10	8
Раздзел V. Навыкі ансамблевага выканаўства	10	–
Раздзел VI. Захаванне і манціроўка інструмента	6	6
Усяго…	**310**	**150**

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ЗМЕСТ ДЫСЦЫПЛІНЫ

Раздзел I. Агульныя элементы музычнага выканаўства на струнных інструментах

Тэма 1. Агульная і індывідуальная пастаноўка тэхнічнага апарату музыканта

Пастаноўка як працэс выпрацоўкі рацыянальных прыёмаў ігры на інструменце. Тыповыя формы, агульныя прынцыпы сучаснай пастаноўкі. Развіццё мэтазгоднай пастаноўкі ў працэсе прыстасавання арганізма музыканта да патрабаванняў выканальніцкай тэхнікі. Перспектыўнасць пастаноўкі. Фізічныя ўласцівасці рук, мышачна-рухальны апарат у цэлым і ступень прыстасаванасці яго да інструмента. Дасягненне поўнай незалежнасці ў дзейнасці рук, рацыянальнае размеркаванне нагрузкі паміж часткамі рукі. Уплыў асаблівасцей будовы плечавога пояса і рук на форму пастаноўкі ў цэлым, і ў сувязі з гэтым індывідуальнасць пастаноўкі музыканта. Раўнамернае размеркаванне вагі корпуса.

Тэма 2. Метр і рытм як элементы музычнага выканаўства

Роля рытму ў працоўных працэсах і мастацкай творчасці. Рытм і ўпарадкаванае расчляненне рухаў у часавых адносінах. Формаўтваральнае значэнне рытму і яго сувязь з асаблівасцямі і характарам музычнага твора. Развіццё рытмічнага пачуцця. Аналіз метрарытмічнай структуры выконваемага музычнага твора як важнейшая ўмова развіцця рытмічнага пачуцця ў студэнта. Значэнне актыўнага слыхавога кантролю.

Метр як мера рытму, тэмп як скорасць чаргавання метрычных долей. Вызначэнне метра і тэмпу ў нотным тэксце. Выразнае значэнне паўз.

Тэма 3. Арнаментыка

Гісторыя развіцця ўсіх відаў музычных украсаў. Неабходнасць знаёмства з арнаментыкай з улікам сучасных рэдакцыйных традыцый. Віды музычных украсаў, “расквечванне” мелодыі; выяўленне эмацыянальнага эфекту, структурнага элемента меладычнай лініі. Вызначэнне стылю і зместу твора з улікам канкрэтных метадаў выканання арнаментальных абазначэнняў. Паняцці “фаршлаг”, “мардэнт”, “групета”, “трэль”, “нахшлаг”.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Тэма 4. Артыкуляцыя

Артыкуляцыя як складанае або раздзельнае выкананне гукаў, ствараючых матыў, музычную фразу. Уплыў змены смычка на артыкуляцыю. Правільнае размеркаванне смычка – залог паспяховай артыкуляцыі. Метады вызначэння артыкуляцыі ў нотах.

Тэма 5. Дынаміка, тэмбр

Дынаміка як адзін з асноўных элементаў музычнай выразнасці. Значэнне выхавання дыферэнцыраваных адчуванняў сілы гуку і паступовага яго змянення. Неабходнасць слыхавога кантролю за гукам на ўсёй яго працягласці. Паняцце аб асноўных дынамічных адценнях. Асноўныя віды дынамічных акцэнтаў, іх мастацкае выкарыстоўванне. Дынамічныя кантрасты. Дынаміка і тэмбр. Шумы і музыкальныя гукі. Паняцце аб асноўным тоне і частковых тонах (абертонах). Розныя адценні і тэмбры гукаў, іх уплыў на слых. Вывучэнне ўсіх рэгістраў і тэмбру інструмента. Дынаміка гуку.

Тэма 6. Тэмп і яго змяненні (агогіка)

Мера часу, якая вызначае фактычную працягласць гукаў у музычным творы. Абазначэнне тэмпаў з дапамогай умоўных знакаў або спецыяльных тэрмінаў. Індывідуальнасць тэмпавага выканання. Адзінства тэмпу і магчымасці адхілення ад яго. Правільны тэмп як сродак раскрыцця мастацкага зместу музычнага твора. Адсутнасць сувязі тэмпу з дынамічнымі змяненнямі. Агогіка – адхіленне ад асноўнага тэмпу і рытму, абумоўленае жывым, творчым характарам усяго выканальніцкага працэсу. Кульмінацыйныя ўзлёты і спады. Мастацкая выканальніцкая сталасць і правільны выбар тэмпаў.

Тэма 7. Фразіроўка

Мелодыя, яе вядучае значэнне ў музычным творы, работа над ёй. Значэнне аналізу структуры музычнай фразы для правільнага чытання нотнага тэксту і раскрыцця зместу музычнага твора. Вызначэнне музычных фраз пры выкананні музычных твораў. Мастацкія сродкі фразіроўкі. Абавязковае захаванне

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

аўтарскіх указанняў у нотным тэксце як адна з асноў мастацтва інтэрпрэтацыі. Неразрыўная сувязь розных музычных знакаў з музычнай думкай – фразай.

Раздзел II. Музычна-выканальніцкая тэхніка

Тэма 1. Гуказдабыванне

Гуказдабыванне на смычковых музычных інструментах. Фактары тэхнічнага характару, якія ўплываюць на сілу і якасць гуку: хуткасць руху смычка, сіла націску яго на струну і выбар участка струны для гуказдабывання. Роля музычна-мастацкага прадстаўлення, залежная роля рухальна-ігравых элементаў у працэсе гуказдабывання. Гукавая дынаміка. Тэмбравае афарбоўванне гуку. Слыхавы кантроль над гуказдабываннем.

Тэма 2. Вібрацыя як сродак музычнай выразнасці

Вібрацыя – выканальніцкі навык, мастацкі элемент ігры на інструменце. Уплыў вібрацыі на тэмбр, сілу і якасць гуку. Сувязь вібрацыі з эмацыянальнасцю выканання, тэмбрам і дынамікай гучання. Адпаведнасць характару вібрацыі зместу і стылю выконваемага музычнага твора. Тэмп і амплітуда вібрацыі, залежнасць ад розных выканальніцкіх задач. Віды вібрацыі: локцевая, кісцевая, змешаная. Асноўныя метады вывучэння вібрацыі. Амплітуда, частата, форма руху ў розных рэгістрах, пазіцыях. Значэнне свабоды і эластычнасці пальцаў левай рукі для развіцця вібрацыі.

Тэма 3. Аплікатура і яе магчымасці

Аплікатура як сродак мастацкай выразнасці і як тэхнічны сродак. Прынцыпы падбору аплікатуры, сувязь з метрам і рытмам. Індывідуальная аплікатура. Сувязь аплікатуры з інтанацыяй, дынамікай. Віды аплікатуры. Выкарыстанне пазіцый і паўпазіцый, міжпазіцыйная ігра. Аплікатурныя мадэлі. Эвалюцыя аплікатурных сістэм. Аналіз аплікатуры ў розных выданнях і метадычных дапаможніках.

Тэма 4. Інтанацыя

Дакладнасць інтанавання – неабходная ўмова выканання, сродак мастацкай выразнасці. Паняцце дакладнай інтанацыі ў музычна-мастацкім і акустычным сэнсе. Натуральны гукарад і тэмпераваны строй. Сувязь інтанацыі і стылю выконваемай музыкі. Вучэнне аб зоннай прыродзе слыхавых успрыманняў (Н.Гарбузаў). Праблемы інтанавання на інструментах з нефіксаваным строем. Работа над інтанацыяй у мастацкім і тэхнічным планах. Найбольш

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

характэрныя памылкі інтанавання, метады іх выпраўлення. Роля слыху, які кіруе інтанацыяй і кантралюе яе.

Тэма 5. Рухальная тэхніка правай і левай рукі. Штрыхі, іх класіфікацыя

Якасць гуку як вынік правільнага музычна-слыхавога ўяўлення і мэтазгоднай работы ўсіх частак правай рукі пры пастаянным слыхавым кантролі. Сродкі музычнай выразнасці. Уздзеянне смычка на струну, дасягненне натуральнасці гуку. Роля пастаноўкі і рухаў правай рукі пры гуказдабыванні, адчуванне вагі рукі як асновы гуказдабывання. Мышцы пляча – крыніца сілы. Роля перадплечча, кісці і пальцаў рукі ў карэкціроўцы рухаў смычка. Схема рухаў частак правай рукі пры вядзенні смычка. Асноўныя віды штрыхоў і іх значэнне як сродкаў музычна-мастацкай выразнасці. Тэхніка плаўных штрыхоў: дэташэ, легата; прынцыпы мастацкага выкарыстоўвання гэтых штрыхоў. Адрывістыя штрыхі: мартэле, стаката, тэхніка іх выканання. Прыгаючыя штрыхі: спіката, саціе, лятучае стаката, рыкашэт. Змешаныя штрыхі. Дэкламацыйна-выразная сутнасць штрыхоў.

Раздзел III. Фарміраванне асноў выканальніцкага майстэрства і вучэбны рэпертуар

Тэма 1. Інструктыўны матэрыял (практыкаванні, гамы, эцюды)

Навучальная роля інструктыўнага матэрыялу. Псіхафізіялагічная сутнасць працэсу практыкаванняў. Выхаванне навыкаў выканання дакладных іграваых рухаў, іх натуральнасць і прастата ігры на прыкладзе інструктыўнага матэрыялу. Работа над тэхнікай: паслядоўнае набыццё новых прыёмаў ігры, іх разнастайных спалучэнняў, авалоданне вызначанымі прыёмамі, неабходнымі пры выкананні канкрэтнага твора. Прынцып паступовасці і паслядоўнасці накаплення навыкаў як асновы сістэматычнай работы над тэхнікай. Сэнс практыкаванняў і іх месца ў рабоце на розных этапах навучання. Неабходнасць адзінства тэхнічнага і мастацкага развіцця студэнта. Работа над бегласцю і кантыленай, спасціжэнне гучальнай, выразнай тэхнікі. Неабходнасць індывідуальнага падбору найбольш цэнных і тэхнічна-разнастайных эцюдаў.

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Тэма 2. Вывучэнне твораў буйной формы (канцэрты, санаты, варыяцыі, сюіты)

Асаблівасці і змест работы ў розныя перыяды вывучэння музычных твораў. Спецыфіка выканання буйной формы. Асноўныя этапы работы: агульнае азнаямленне, стылістычная сутнасць, змест і форма. Работа над удасканальваннем тэхнічнага боку твораў і мастацкай апрацоўкай дэталей. Выбар выканальніцкіх сродкаў выразнасці, якія адпавядаюць зместу вывучаемага твора. Работа над канкрэтнымі фрагментамі, закончанымі часткамі і цэлым мастацкім творам.

Тэма 3. Творы малой формы (гамафонна-гарманічны і поліфанічны склады)

Неабходнасць выканаўства п’ес малой формы ў працэсе навучання. Абавязковае вывучэнне твораў кампазітараў розных стыляў і эпох для выхавання пачуцця стылю і адчування характару музыкі, азнаямленне з шырокім кругам класічнай і сучаснай музычнай літаратуры малой формы. Спецыфіка яе выканання. Выхаванне выканальніцкай волі, фарміраванне творчай індывідуальнасці ў працэсе сумеснай работы выкладчыка і студэнта. Накапленне рэпертуару як форма падрыхтоўкі студэнта да практычнай выканальніцкай дзейнасці. Работа над творамі поліфанічнага складу, капрысамі, іх значэнне ў тэхнічным і музычным станаўленні выканаўцы.

Тэма 4. Падрыхтоўка да эстраднага выступлення

Зразумеласць мастацкага зместу і мэты як неабходная ўмова падрыхтоўкі да эстраднага выступлення. Асаблівасці псіхалагічнага і фізіялагічнага стану на эстрадзе. Эстраднае і перадэстраднае хваляванне, рэжым. “Эстрадны тонус”. Формы праяўлення хвалявання і метады яго пераадолення. Канцэнтрацыя творчай увагі на змесце і характары твора – сродак барацьбы з эстрадным хваляваннем.

Тэма 5. Тэхніка чытання нот з ліста

Чытанне нот з ліста як фактар, што развівае выканальніцкія навыкі. Умова паступовага ўскладнення чытаемага нотнага матэрыялу. Прынцыпы чыткі і іх значэнне для прафесійнага станаўлення музыканта.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Раздзел IV. Асаблівасці выканання: канoны музычных стыляў і жанраў

Агульныя прынцыпы музычнай эстэтыкі, іх прымяненне да інтэрпрэтацыі музычных твораў. Асаблівасці выканання музыкі эпох: барока, класіцызму, рамантызму, музыкі сучасных, беларускіх кампазітараў. Вывучэнне манеры пісьма, асаблівасцей формы, фактуры музычнага твора, яго прыналежнасці да таго або іншага жанру. Узнаўленне ў выканаўстве характэрных рысаў музычнага стылю. Мнагазначнасць паняцця “музычны стыль”. Нацыянальны каларыт. Спасціжэнне сутнасці самых розных мастацкіх напрамкаў, набыццё ўмення перадаваць іх характэрныя асаблівасці. Неабходнасць навучання ігры ў розных жанрах. Роля інтуіцыі ў выканальніцкім працэсе.

Раздзел V. Навыкі ансамблевага выканаўства

Творчая дысцыпліна, слыхавы самакантроль, узаемаразуменне, уменне слухаць і трактаваць сваю партыю як частку цэласнага музычнага вобраза – прынцыпы ансамблевага выканаўства. Адзінства тэмпу, штрыхоў, дынамікі, суадносін галасоў, чыткі з ліста, раскрыцця ідэйна-мастацкай задумы выконваемага твора. Прынцып паступовасці і паслядоўнасці навучання ансамблеваму выканаўству.

Раздзел VI. Захаванне і манціроўка інструмента

Набыццё навыкаў па абслугоўванні інструмента. Веданне канструкцыйна-акустычнага прынцыпу будовы інструмента. Варыянты рэстаўрацыйных работ, прынцыпы іх выканання. Уплыў стану інструмента на якасць гуку.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ІНФАРМАЦЫЙНАЯ ЧАСТКА

Літаратура

Асноўная

1. *Ауэр, Л.* Моя школа игры на скрипке /Л. Ауэр. – М., 1965. – 270 с.

2. *Берлянчик, М.* О развитии интонационного слуха исполнителя / М.Берлянчик // Вопросы воспитания музыкального слуха. – Л.: Музыка, 1987. – С. 20–43.

3. *Бернштейн, Б.* О построении движений / Б.Бернштейн. – М.: Музыка, 1947. – 68 с.

4. *Благовещенский, И.* Из истории скрипичной педагогики / И.Благовещенский. – Мн.: Вышэйш. шк., 1980. – 77 с.

5. *Верхолаз Р.* Вопросы методики чтения нот с листа / Р.Верхолаз. – М.: Музыка, 1969. – 140 с.

6. *Гарбузов, Н.* Зонная природа звуковысотного слуха / Н.Гарбузов. – М.; Л.: Музыка, 1948. – 56 с.

7. *Григорьев, В.* Самостоятельная работа по специальности: принципы и методы / В.Григорьев. – Л.: Музыка, 1979. – 78 с.

8. *Григорьев, В.* Методика обучения игры на скрипке / В.Григорьев. – М.: Музыка, 2006. – 284 с.

9. *Гутников, Б.* Об искусстве скрипичной игры / Б.Гутников. – Л.: Музыка, 1988. – 53 с.

10. *Капилов, А.* Скрипка белорусская / А.Л.Капилов. – Мн.: Беларусь, 1982. – 92 с.

11. *Либерман, М.* Культура звука скрипача: пути формирования и развития / М.Либерман, М.Берлянчик. – М.: Музыка, 1985. –112 с.

12. *Мострас, К.* Интонация на скрипке / К.Мострас. – Л.: Музыка, 1948. – 83 с.

13. *Мострас, К.* Динамика в скрипичном искусстве / К.Мострас. – Л.: Музыка, 1956. – 47 с.

14. *Переверзев, Н.* Исполнительская интонац+ия / Н.Переверзев. – М.: Музыка, 1989. – 53 с.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

15. Сраджев В. Еще раз о свободе игрового аппарата инструменталиста / В.Сраджев // Исполнительское искусство: виолончель, контрабас, арфа: сборник трудов. – М.: ГМПИ им. Гнесиных, 1992. – Вып. 119. – С. 80–101.

16. Струве, Б. Вибрация как исполнительский навык игры на смычковых инструментах / Б.Струве. – Л.: Музыка, 1933. – 85 с.

17. Флеш, К. Искусство скрипичной игры / К.Флеш. – М.: Классика –XXI, 2004. – 301 с.

18. Хасанова, В. Музыкальный ритм / В.Хасанова. – М.: Музыка, 1980. – 50 с.

19. Шульпяков, О. О психофизическом единстве исполнительского искусства / О.Шульпяков. – Л.: Советский композитор, 1973. – 117 с.

20. Шульпяков, О. Техническое развитие музыканта-исполнителя / О.Шульпяков. – Л.: Музыка, 1973. – 103 с.

21. Ямпольский, И. Основы скрипичной аппликатуры / И.Ямпольский. – М.: Музыка, 1965. – 190 с.

22. Янкелевич, Ю. Педагогическое наследие / Ю.Янкелевич. – М.: Музыка, 2002. – 317 с.

Дадатковая

1. Гольденвейзер, А. О музыкальном исполнительстве / А.Гольденвейзер. – М.: Музгиз, 1956. – 121 с.

2. Мазель, Л. Строение музыкальных произведений / Л.Мазель. – М.: Музыка, 1979. – 77 с.

3. Сидельников, Л. Симфоническое исполнительство / Л.Сидельников. – М.: Советский композитор, 1991. – 283 с.

4. Юзефович, В. Д.Ойстрах. Беседы с И.Ойстрахом / В.Юзефович. – М.: Музыка, 1985. – 315 с.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Вучэбнае выданне

СПЕЦІНСТРУМЕНТ
(скрыпка, альт)

Тыпавая вучэбная праграма
для вышэйшых навучальных устаноў па спецыяльнасці
1-17 03 01 Мастацтва эстрады (па напрамках)
напрамках 1-17 03 01-01 Інструментальная музыка
1-17 03 01-06 Прадзюсерства

Карэктар В.Б.Кудласевіч
Тэхнічны рэдактар Л.М.Мельнік

Падпісана ў друк 2010 г. Фармат 60x84$^{1}/_{16}$.
Папера пісчая № 2. Ум. друк. арк. . Ул.-выд. арк. .
Тыраж экз. Заказ .

УА “Беларускі дзяржаўны універсітэт культуры і мастацтваў”.
220007, г. Мінск, вул. Рабкораўская, 17.
Ліцэнзія № 02330/0131818 ад 02.06.2006 г.

Надрукавана на рызографе
УА “Беларускі дзяржаўны універсітэт культуры і мастацтваў”.
220007, г. Мінск, вул. Рабкораўская, 17

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

5.2 Вучэбна-метадычная карта вучэбнай дысцыпліны: дзённая форма атрымання адукацыі

Раздзелы і тэмы	Колькасць аўдыторных гадзін			Форма контролю ведаў
	усяго	індыві-дуальныя	КСР	
Уводзіны ў дысцыпліну	1	1		
Раздзел I. Агульныя элементы музычнага выканаўства на струнна-смычковых інструментах				
Тэма 1 Удасканальванне пастаноўкі і свабоды ігравога апарата	20	20		
Тэма 2. Метрарытм	20	13	7	залік
Тэма 3. Штрыхавыя асаблівасці у розных стылях акадэмічнай і джазавай музыкі	30	22	8	экзамен
Тэма 4. Сувязь штрыхоў і рытмікі з характарам музычнага твора	19	19		
Раздзел II. Музычна-выканальніцкая тэхніка				
Тэма 5. Тэхніка правай рукі. Гуказдабыванне, штрыхі, артыкуляцыя, дынаміка, агогіка.	20	14	6	кантрольны урок
Тэма 6. Тэхніка левай рукі. Інтанаванне, вібрата, аплікатура, тэхніка выканання двайных нот, акордавая тэхніка	30	24	6	кантрольны урок
Тэма 7. Асобыя прыёмы ігры на інструменце	12	12		
Раздзел III. Асновы выканальніцкага майстэрства і вучэбны рэпертуар				
Тэма 8. Творы акадэмічнай музыкі буйной формы	40	32	8	зкзамен
Тэма 9. Творы акадэмічнай музыкі малой формы	30	23	7	акадэмічны канцэрт
Тэма 10. Інструктыўны матэрыял	20	14	6	залік
Тэма 11. Падрыхтоўка да эстраднага выканальніцтва	10	10		
Тэма 12. Тэхніка чытання нот з ліста	20	20		
Раздзел IV. Навыкі ансамблевага выканальніцтва ў класе спецінструмента	10	5		
Раздел V. Асаблівасці выканання музыкі розных стыляў і жанраў	10	7	8	зкзамен
Усяго…	**292**	**236**	**56**	**Залік, экзамен**

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

5.3 Вучэбна-метадычная карта вучэбнай дысцыпліны: завочная форма атрымання адукацыі

Раздзелы і тэмы	Колькасць аўдыторных гадзін	Форма контролю ведаў
	індывідуальныя заняткі	
Уводзіны ў дысцыпліну	1	
Раздзел I. Агульныя элементы музычнага выканаўства на струнна-смычковых інструментах		
Тэма 1 Удасканальванне пастаноўкі і свабоды ігравога апарата	2	
Тэма 2. Метрарытм	3	
Тэма 3. Штрыхавыя асаблівасці у розных стылях акадэмічнай і джазавай музыкі	8	
Тэма 4. Сувязь штрыхоў і рытмікі з характарам музычнага твора	2	
Раздзел II. Музычна-выканальніцкая тэхніка		
Тэма 5. Тэхніка правай рукі. Гуказдабыванне, штрыхі, артыкуляцыя, дынаміка, агогіка.	6	
Тэма 6. Тэхніка левай рукі. Інтанаванне, вібрата, аплікатура, тэхніка выканання двайных нот, акордавая тэхніка	7	
Тэма 7. Асобыя прыёмы ігры на інструменце	2	
Раздзел III. Асновы выканальніцкага майстэрства і вучэбны рэпертуар		
Тэма 8. Творы акадэмічнай музыкі буйной формы	10	
Тэма 9. Творы акадэмічнай музыкі малой формы	10	
Тэма 10. Інструктыўны матэрыял	4	
Тэма 11. Падрыхтоўка да эстраднага выканальніцтва	**4**	
Тэма 12. Тэхніка чытання нот з ліста	**2**	
Раздзел IV. Навыкі ансамблевага выканальніцтва ў класе спецінструмента	**3**	
Раздел V. Асаблівасці выканання музыкі розных стыляў і жанраў	**4**	
Усяго…	**68**	**Залік, экзамен**

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

5.4 Асноўная літаратура (скрыпка)

1. Ауэр, Л. Моя школа игры на скрипке /Л. Ауэр. – М., 1965. – 270 с.

2. Берлянчик, М. О развитии интонационного слуха исполнителя / М.Берлянчик // Вопросы воспитания музыкального слуха. – Л.: Музыка, 1987. – С. 20–43.

3. Бернштейн, Б. О построении движений / Б.Бернштейн. – М.: Музыка, 1947. – 68 с.

4. Благовещенский, И. Из истории скрипичной педагогики / И.Благовещенский. – Мн.: Вышэйш. шк., 1980. – 77 с.

5. Верхолаз Р. Вопросы методики чтения нот с листа / Р.Верхолаз. – М.: Музыка, 1969. – 140 с.

6. Гарбузов, Н. Зонная природа звуковысотного слуха / Н.Гарбузов. – М.; Л.: Музыка, 1948. – 56 с.

7. Григорьев, В. Самостоятельная работа по специальности: принципы и методы / В.Григорьев. – Л.: Музыка, 1979. – 78 с.

8. Григорьев, В. Методика обучения игры на скрипке / В.Григорьев. – М.: Музыка, 2006. – 284 с.

9. Гутников, Б. Об искусстве скрипичной игры / Б.Гутников. – Л.: Музыка, 1988. – 53 с.

10. Капилов, А. Скрипка белорусская / А.Л.Капилов. – Мн.: Беларусь, 1982. – 92 с.

11. Либерман, М. Культура звука скрипача: пути формирования и развития / М.Либерман, М.Берлянчик. – М.: Музыка, 1985. –112 с.

12. Мострас, К. Интонация на скрипке / К.Мострас. – Л.: Музыка, 1948. – 83 с.

13. Мострас, К. Динамика в скрипичном искусстве / К.Мострас. – Л.: Музыка, 1956. – 47 с.

14. Переверзев, Н. Исполнительская интонац+ия / Н.Переверзев. – М.: Музыка, 1989. – 53 с.

15. Сраджев В. Еще раз о свободе игрового аппарата инструменталиста / В.Сраджев // Исполнительское искусство: виолончель, контрабас, арфа: сборник трудов. – М.: ГМПИ им. Гнесиных, 1992. – Вып. 119. – С. 80–101.

16. Струве, Б. Вибрация как исполнительский навык игры на смычковых инструментах / Б.Струве. – Л.: Музыка, 1933. – 85 с.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

17. Флеш, К. Искусство скрипичной игры / К.Флеш. – М.: Классика –XXI, 2004. – 301 с.

18. Хасанова, В. Музыкальный ритм / В.Хасанова. – М.: Музыка, 1980. – 50 с.

19. Шульпяков, О. О психофизическом единстве исполнительского искусства / О.Шульпяков. – Л.: Советский композитор, 1973. – 117 с.

20. Шульпяков, О. Техническое развитие музыканта-исполнителя / О.Шульпяков. – Л.: Музыка, 1973. – 103 с.

21. Ямпольский, И. Основы скрипичной аппликатуры / И.Ямпольский. – М.: Музыка, 1965. – 190 с.

22. Янкелевич, Ю. Педагогическое наследие / Ю.Янкелевич. – М.: Музыка, 2002. – 317 с.

5.5 Дадатковая літаратура (скрыпка)

1. Гольденвейзер, А. О музыкальном исполнительстве / А.Гольденвейзер. – М.: Музгиз, 1956. – 121 с.

2. Мазель, Л. Строение музыкальных произведений / Л.Мазель. – М.: Музыка, 1979. – 77 с.

3. Сидельников, Л. Симфоническое исполнительство / Л.Сидельников. – М.: Советский композитор, 1991. – 283 с.

4. Юзефович, В. Д.Ойстрах. Беседы с И.Ойстрахом / В.Юзефович. – М.: Музыка, 1985. – 315 с.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

5.6 Асноўная літаратура (альт)

1. Безруков, Г. Гаммы и арпеджио для альта / Г. Безруков, К. Ознобищев. — М., 1974.
2. Безруков, Г. Основы техники игры на альте / Г. Безруков, К. Ознобищев. — М., 1973.
3. Бруни, А. Б. Школа для альта (ред. В. Борисовского) / А. Б. Бруни. — М., 1930.
4. Гинзбург, Л. С. О работе над музыкальным произведением / Л. С. Гинзбург. — М., 1981.
5. Григорьев, В. Ю. Методика обучения игре на скрипке / В. Григорьев – М., 2006.
6. Ляховицкая, С. О педагогическом мастерстве / С. Ляховицкая. — Л., 1963.
7. Назайкинский, Е. О психологии музыкального восприятия / Е. Назайкинский. — М., 1972.
8. Рейтих, М. Школа юного альтиста / М. Рейтих. — М., 1987.

5.7 Дадатковая літаратура (альт)

1. Агарков, О. Вибрато / О. Агарков. — М., 1960.
2. Грицюс, А. Методические комментарии к 42-м этюдам Р. Крейцера / А. Грицюс. — Вильнюс, 1964.
3. Либерман, М. Некоторые вопросы техники развития левой руки / М. Либерман // Вопросы музыкальной педагогики. — Новосибирск, 1973.
4. Мострас, К. Г. Изучение позиций и переходов / К. Г. Мострас. — М., 1960.
5. Струве, Б. А. Типовые формы постановки рук у инструменталистов. Смычковая группа / Б. А. Струве. — М.; Л., 1932.
6. Теплов, Б. М. Психология музыкальных способностей / Б. М. Теплов. — М., 1948.
7. Цагарелли, Ю. А. Психология музыкально-исполнительской деятельности / Ю. А. Цагарелли. – СПб., 2008.
8. Штейнгаузен, Ф. Физиология ведения смычка / Ф. Штейнгаузен. — М., 1930.
9. Шульпяков, О. Ф. Техническое развитие музыканта-исполнителя / О. Ф. Шульпяков. — СПб., 2006.
10. Ямпольский, А. И. О методе работы с учениками / А. И. Ямпольский. — М., 1968.
11. Янкелевич, Ю. И. Педагогическое наследие / Ю. И. Янкелевич. — М., 1993.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ